

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sunday
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.
1800 W. 44th St., Chicago, Illinois
Phone: McKinley 6114. Establ. 1906

One Year \$2.00
Six Months \$1.00
Thursday's Edition \$3.00

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

SECOND EDITION

ANTROJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, ANTRADIENIS, GRUODŽIO (DECEMBER) 24 D., 1918 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 21, 1914, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

METAL VOL. III. No. 300

AMERIKOS VOKIEČIAI PALIUOSUOTI NUO SUVARŽYMO

Kruvinos riaušės Vokietijoje

Wilsonas priešinas laivų naikinimui

SAUDOMI RIAUŠININKAI ESSUOSE.

Gatvėse seka baisus mušiai.

Zurich, gr. 24.—Vakar čia gauta žinia, kad Prūsijos mieste Essuose vokiečių bolševikai sukėlė riaušes. Prieš riaušinkus kareivių ir darbininkų taryba pavartojo ginklus. Prasidėjo gatvės mušiai.

Pranešama, kad bolševikų yra mažai ir jie įveikiami. Bolševikai riaušes pakėlė kuomet kareivių ir darbininkų taryba areštavo Bottor kasyklą streikininkų kelis lyderius — bolševikus.

Bolševikai pirmiausia puolėsi prie miesto kalėjimo, kad iš ten paliuosuoti tuos lyderius. Bet nuo kalėjimo jie buvo atmušti.

Paskui jie numaršavo į Moller kasyklą ir norėjo sunaikinti tą įstaigą. Tenai prieš juos sustatė kulkasvaidžiai. Kelis kartus buvo išauta. Daugelis bolševikų sužeista.

Iš ten bolševikai iš naujo patraukė į miestą. Bet ir ten jie pasitiktė su plium ir švinu.

PREZIDENTAS PRIEŠINASI SKAUDINTI VOKIEČIŲ LAIVUS.

Jis stovi už laivų pasidalinimą.

Washington, gr. 24.—Kažkas sumanė pavestus talkininkams vokiečių karės laivus nepasilaikyti, bet visus nusikandinti. Taip bent jau buvo pranešė Suv. Valstijų atstovai aukos kongresan savo susirinkime Paryžiuje.

Dabar gauta žinių, kad prezidentas Wilsonas tokiame sumanymui yra priešingas ir jis kovojąs prieš tokį nelemtą planą.

Del to sumanymo vietos kongrese buvo pakeltas trūkimas. Kai kurie senatoriai pareikalavo paaiškinimų iš valstybės departamento.

Iš štai dabar gauta žinia, kad tam sumanymui prez. Wilsonas yra priešingas. Ne tik yra priešingas, bet, sakoma, jis apie tokius planus nei negirdėjęs.

GRUODIS 24, 1918.

Chicago. — Šiandien sniegas, pūsnis, šalta; rytoj nepastovus oras, šalčiau, smarkus vėjai.

AMERIKOS VOKIEČIAI PALIUOSUOTI NUO SUVARŽYMO.

Leidžiama jiems gyventi, kur tik norima.

Washington, gr. 24.— Prezidento Wilsono pareidymu nuo visokio suvaržymo karės metu paliuosuojami visi Amerikoje gyvenantieji svetimšaliai priešinkai, ty. vokiečiai, kurie savam laike buvo suregistruoti ir jiems buvo uždrausta kairiuose vietose gyventi, arba be vyresnybės žinios persikelti gyventi iš vienos vietos kiton.

Prezidento Wilsono pareidymas, panaikinant suvaržymą, parėjo čia per Suv. Valstijų ambasadą Paryžiuje. Tačiau tuo pareidymu nepaliuosuojami visi internuoti vokiečiai.

Didesniuose šios šalies miestuose užsiregistruavusių vokiečių buvo: New York'e ir apylinkėse apie 80,000; Philadelphia 12,000; Boston 2,000; St. Louis 6,000; Chicago 27,000; San Francisco 6,500.

Amsterdam, gr. 24.—Belgrado laikraščiai praneša, kad Černogorijos karalius susivaidęs su savo pavaldiniais ir apleidęs šalį.

LAKSTYTUVU Į ŠIAURINĮ ŽEMGALĮ.

New York, gr. 24.—Čionai organizuojama ekspedicija į šiaurinį žemgalį. Ekspedicijai vadovausiąs kapitonas Robert A. Baltlett. Sumanyta žemgalį apskirti specialiai pagamin-tuųjų lakstytuvu.

Ekspedicijai plenus išdirbo žinomas šiaurinio žemgalio sudarėjas real-admirolas Peary. Aero klubas tam tikslui pas-kyrė jau \$250,000.

KAS BUS GELEŽINKELIŲ DIREKTORIUS.

Washington, gr. 24.—Šią savaitę prezidentas Wilsonas paskirs generalį geležinkeliam direktorių vietoje pasitraukiančio McAdoo.

Kas tuo direktoriu bus? Spėjama, kad tik ar nebus Carl R. Gray, dirbęs ligšiol generalio direktoriaus McAdoo biure.

SENATAS PRAVEDA MOKESČIŲ BILIJ.

Washington, gr. 24.—Pagaliaus senatas apsidirbo su mokesčių biliumi sekantiems metams, kurs sieks 4 milijardus dolierių.

Po nubalsavimo senatas pertraukė posėdį šventėms. Šiandien senatoriai iškelia kas sau namo.

Pirm kelių mėnesių, kuomet karės pabaiga buvo nepramatomą, buvo manoma praveisti karės mokesčių apie 8 milijardus. Bet šiandien toji milžiniška suma perpus sumažinta.

Sumažinta mokesčiai už įplaukas. Pernai, pav., nuo vedusios poros bevaikės už 3 tukstančius dol. metinių įplaukų buvo imama 60 dol. mokesčių. Gi ateinančiais metais bus imama tik 40 dol.

Be vietoje to mokesčio už dėta už perkamus brangesnius drabužius, avalines ir kitokius pragyvenimui reikalingus daiktus.

Aišku, kad dabar draužiai ir avalinės bus sunku įpirkti, nes krautuvininkai plėš tiek, kiek tik jiems norėsis.

NAUJAS VARGAS BERLYNO VALDŽIAI.

Zurich, gr. 24.—Berlyno valdžia nepabaigė vargo, kuomet iš jos tarpo išstojo bolševikai (spartakai). Dabar tai valdžiai grumoją naujas pavojus.

Gen. Groener, kurs paliko gen. Ludendorffo vietoje, kaip kvartiermeisteris, grumoją su sau paklusnia kariuomene užimti Berlyną ir tenai ne tik praveisti reikalingą tvarką, bet dar įsteigti naują vyriausybę.

Gauta žinių, kad fieldmaršalas von Hindenburgas su-traukęs skaitlingą kariuomenę Posene, kurį mėgina užimti lenkai.

PRASIDĖS KOVA PRIEŠ SOCIJALISTUS.

Berlynas, gr. 24.—Už kelių savaičių Vokietijoje įvyks rinkimai atstovų steigiamajin susirinkimam. Suprantama, socialistai dės pastangas išrinkti savo atstovus.

Be to yra žinių, kad provincijose veikia kitos partijos. Kampanija jau verda. Ar kartais socialistai nebus išstrenkti iš dabartinio valdžios vežimo, kuomet kitos partijos rinkimuose ims viršų.

PRANEŠIMAS.

Rytoj, gruodžio 25 d., yra Kalėdų šventė. Tad "Draugas" neišeis ir Rečakcijos ir Administracijos ofisai bus uždaryti. Sekantis "Draugas" numeris bus išleistas gruodžio 26 d.

PASIDARĖ GALĄ KALEJIME.

Laikraščiams netenka skelbti sensacijų.

Muskegon, Mich., gr. 23.—

Vietos kalėjime pasikorė Milo H. Piper, kurs buvo intariamas nužudyti moteris Frieda Weichman iš Chicago. Nors saugiai jis buvo prižiurimas kalėjime, tačiau jis pasirinko liuosą momentą pasidaryti galą mažam kalėjimo kambaryje.

Per pastarąjį dvi savaites angliški laikraščiai prirašė labai daug visokių sensacijų apie sauzūdį ir Weichman. Pilni puslapiai buvo aprašymų apie Piper'o apsideidimą su Weichman, apie įdvių sugyvenimą ir pagaliaus nužudymą.

Kaip tas įvyko?

Trumpai imant ta visa istorija buvo tokia:

1915 metais vasarą Milo H. Piper, vedęs ir turis Muskegone savo žmoną, Chicagoje susipažino su mergina Frieda Weichman, kuri prigulėjo prie sportiško klubo "Union Park Tennis Club". Piper jai pasakė esąs firmos John M. Smyth Company vieno departamento foremanas. Po to jis čia su ta mergina visas laikas draugavo.

Sekančiais metais vasario mėnesiu Piper buvo trumpam laikui apleidęs miestą. Sugrįžęs jis iš naujo ėmė draugauti su mergina Weichman. Kovo 21 d. jis pagaliaus su ja išvažiavo į Rensselaer, Ind., ir ten apsidė. Po to Piper įsigijo automobilį ir su Weichman, kaip su savo žmona, iškelia požiūbinę kelionę.

Ligi rugpjūčio Weichman susirašinėjo laiškais su savo giminėmis Chicagoje. Paskui staiga laišku siuntinėjimas buvo pertrauktas ir niekas negalėjo žinoti, kame Weichman apsidė.

Prasidėjo ieškojimai.

Giminės pradėjo apie jį teirauties po visą šalį. Bet niekur nesurasta. Pražuvo Piper, pražuvo ir Weichman. Tik štai pirm kelių savaičių merginos Weichman teta, Mrs. Klink, susekė, kad Milo H. Piper gyvena čionai, Muskegone, su savo žmona ir kudikiu. Bet ta jo žmona ne mergina Weichman.

Po šito sužinojimo Piper staiga iš čionai pasprudo. Serifas tada išklauzinėjo pražuvusios merginos Weichman tetą ir jam atėjo mintis galvon, ar kartais nebus Weichman, kurios lavonas netoli šito miesto 1916 metais rudenį buvo atrastas pakastas vienoj giraitėj.

Neprisipažino.

Atlikta tardymai ir patirta, kad taip yra. Inta ieškoti pabėgusio Piper'o. Jis buvo suimtas Kanadoj ir pargabentas čionai. Piper neprisipažino, kad jis butų vedęs merginą Weichman. Pasakė, kad, rasi, kas kitas buvo atlikęs jo vardu. Piper'o žmona taip pat stojo už vyrą. Bet pastorius, kurs davė šlubą Piper'ui su Weichman, pripažino, kad tai esąs tas pats.

Tad Piper čia buvo laikomas kalėjime, buvo vedami platūs tardymai, gi angliški laikraščiai kasdien buvo prikimšti sensacijų.

Nebus laikraščiams darbo.

Dabar Piper pasidarė galą neprisipažinęs prie kaltės. Iš to atsitikimo vieni motyvuoja, kad jis tikrai buvęs kaltas Weichman nužudyti. Gi kiti sako, kad jis pasidarė galą iš susigraužimo, kaip nekal-tas žmogus.

Su tuomi pasibaigia laikraščiams sensacijos. Gi tas jiems ir yra skaudžiausia.

Paryžius, gr. 24.—Čionai atkeliauja Serbijos sosto įpėdinis Aleksandras.

Hague, gr. 21.—Berlyne streikuoją laikraščių zeceriai. Jie reikalauja 80 dol. per savaitę.

Kas Naujo Lietuvoje

Tik ką Lietuvių Informacijos Biuras Washington'e gavo kablegramą iš Šveicarijos, kurioje Amerikos Lietuvių Tarybos Atstovai praneša labai svarbių žinių iš naujausių atsitikimų Lietuvoje.

(1) Jau pirmesniuose pranešimuose minėjome, kad Gardino gubernijos gyventojai prašo Lietuvos Valstijos Tarybos Vilniuje, kad juos priimt prie Lietuvos Valstijos, nes jie esą lietuviai ir pasidžia lietuvų kalbą išmoki. Štai dabar kablegramoje patvirtina, kad Gardino gubernija yra lietuvų. Matyt, kad jau minėtos gubernijos gyventojai galutinai susitarė su Lietuvos Taryba ir šioji dalis senovės Lietuvos kunigaikštijos vėl galutinai susivienijo su Lietuva.

(2) Pranešama, kad Valstijos Taryba likos perorganizuota, ir dabar jos inena Lietuvos žydų ir lenkų atstovai; socialistai irgi sugrįžo.

Žinutė gan džiuginanti, nes matyt, kad visi Lietuvos gyventojai dirba išvien ir rupinasi, kad kuogreičiausia viską Lietuvoje. sutvarkius. ir kad tuomi butų lengviau atremti išlaukinių priešų užpuldinėjimus.

(3) Amerikos Lietuvių Tarybos atstovai, kun. Dobužis ir p. Pakštas reznaravo iš Šveicarijoj esančios Lietuvių

Tarybos: esą "del to, kad ir ant toliaus tenais pasilieka Prūsų lietuvių atstovai". Iš kablegramos sunku yra su-prasti tikrąją priežastį to re-zignavimo, gal koksai nesu-sipratimas įvyko tarp jųdviejų ir Prūsijos lietuvių atstovų. Tikimės laišku plačiau apie tai praneš, o mes tuoj pasis-tengsim Amerikos lietuvių vi-suomenei pranešti.

(4) Praneša, kad vokiečiai kareiviai veržiasi Lietuvoje, užmušinėja žmones, viską plėšia, drasko; panaudoja įvairiausius budus Lietuvos šalies naikinimui. Lietuviai sudarė miliciją, bet esanti silpnoka ir vargiai begu įstengs plėšiku užpuldinėjimus atremti. Lietuva su nekantrumu laukianti Amerikos kariuomenės atvyk-stant.

Reikia pastebėti, kad jau kiek laiko tam atgal. Tarybų Pild. Komitetas Washington'e, kreipėsi prie Amerikos val-džios su prašymu, kad suteiktų Lietuvai pagalbą apsisau-gojimui nuo plėšiku užpuldinėjimo. Amerikos Lietuvių Tarybos atstovai Šveicarijoje irgi kreipėsi prie generolo Pershingo ir prie vyriausios Ali-jantų karės tarybos, tokios pat pagalbos prašydami. Tiki-mės, kad prašymas greitai lai-ku bus išklaustas.

(5) Musų atstovai šioje smarkiai darbuojasi svarbesnius reikalus sudarė lietuvius inform-biurą Paryžiuje; dā-neša, kad Pakštas rei-žuoti Lietuvon, o Dė-žuoją Londonan. Ar

(6) Atstovai šauk kad reikia pinigų laisvę užtikrinti; kad nors dvidešimt, čiu dolierių tuojaus ma pasiusti. Beabe Fondas ir Amerikos Taryba pasirupins, labai tenais reikalin-gus tuojaus pasiusti

(7) Kablegramoje kad Lietuvos Valstij ba kviečia p. Norū tu gryžti Lietuvos ir u munikacijos ministeri LIET. INF. BI

Red. prierasas: Ch tarp lietuvių skleidžiam, ppe-liai, buk Lietuva valdā sovietų (bolševikų) valdžia. Ant lapelių pasirašo "Susizinojimo su Lietuva Informacijos Biuro komitetas".

Persergstine lietuvius, ka-jie butų atsargėsnis skaitydai tuos lapelius. Nes tai socij-listų darbas. Jie mėgina klai-dinti lietuvius. Geriaus pa-tikėkime savo atstovų pranešimais, ne kaip kokiais socij-listų plepalais.

+ INSTOKITE RAUDONOJO KRYŽIAUS ORGANIZACIJON +

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY PRESS
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Three Months \$1.50
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

"DRAUGAS"

Šiame kasdien išėjus nešiojamas.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams \$5.00
Pusei metų \$3.00
Prenumerata mokasi išlaikyti. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos
ne nuo Naujų Metų. Norint pama-
nyti adresą visada reikia prisegti ir
seną adresą. Pirmą geriausią ap-
si išperkanti krasoje ar ekspre-
"Money Order" arba įdedant paigus
į registruotą laiška.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone McKinley 6114

Visuomenės nauda
ir asmenų nuo-
savybė.

Prieš karą Amerikoje gele-
žinkelius ir telefonus valdė
privatinė asmenų draugijos
rba kompanijos. Dar se-
liaus ir kras Amerikoje bu-
o privatinę žmonių rankose.
Idangi kras kompanija iš-
onių plėsdavo nesavai bran-
i, viešpatija pasisavino
sas ir laišku siuntinėjimas

metu geležinkelius
buvo palikti atskirų
jų globoje, nes karė
tvisi pralošta. Bet
o kare kompanijos
atsimti geležinkelius.
atai nenori atiduoti
ai, kad viešpatija
aujų dalykų įtaisė, to-
gali atiduoti kompani-
tva.

ma rodos, apsimtų už-
i už pataisymus, lei-
t tegu geležinkeliai ir
fai lieka viešpatijos
e. Yra didelis skir-
p geležinkelių bei te-
riklausančių viešpa-
rų tu pačių priklaui-
nėjimas.

antieji viešpatijai
tai gali tarnauti
o priklausantieji
turi pirmutinį tik-
pelną savininkams,
naujas išradimas žy-
lengvina keliauina-
lavimą, bet geležin-
to nedaugina, tai pri-
kompanijų geležinkė-
adino neįsavo pas sa-
lingai yra su geležin-
r telegrafais priklaui-
viešpatijai.

aug kitų daiktų vieš-
turtų paimti į savo
na, kad mokesčiai paleng-
vėtų, kad suktybės sumažėtų,
kad didieji kapitalistai per-
daug netuktų. Bet kol kas
kalbama tik apie geležinke-
lius, telefonus ir telegrafus,
o gi mums išrodo, kad vieš-
patijos sumanymai šioje sr-
je yra geri.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

**Profesorius Matulevičius,
Vilniaus Vyskupas.**

(Pabaiga).

Sociologijos profesorius.

Pradžioje gruodžio 1905 m.

Peterburgo Katalikų Akade-

mijoje studentai įteikė rektoriui

prašymą su ketetu reika-

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

Sociologijos profesorius.

Pradžioje gruodžio 1905 m.

Peterburgo Katalikų Akade-

mijoje studentai įteikė rektoriui

prašymą su ketetu reika-

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-

tarė sociologijos katedrą. Studentų

reikalavimus profesorių tary-

**Pranešimai iš Wa-
shingtono.****Mažoji Lietuva pabudo.**

Beabejo, kiekvieno lietuvių

sirdį palietė žinutė apie Pru-

sijos lietuvių judėjimą.

Skandu buvo didžiulį Lie-

tuvai matyti savo mažesniąją

dalį atplėstą, pavergtą ir iš-

tautintą. Prūsų lietuviai jau

beveik buvo pamirę, kad jie

yra lietuviai ir vieton paņy-

lėjimo savo močiutės kalbos,

jie vėleno hunų kalba.

Mažai buvo vilties apie Lie-

tuvos suvienijimą, nes atrodė,

kad patys Mažosios Lietuvos

gyventojai ir klausyti apie tai

nenori. Mes visi jautėme, kad

jį žodžiai ir mintys yra vokie-

čių žodžiai ir mintys, bet var-

giai begu mums atėjo į mintį,

kad vokiečiai vis dar abejojo

apie visuotiną ir galutiną Ma-

žosios Lietuvos ištatavinimą.

Pastaromis dienomis tikrai

dalykų stovis pasirodė ir kas

kart geriau aiškėja.

Vokiečiai netik bijojosi lie-

tuvių susipratimo, bet dėjo vi-

sas pastangas, bauriausius

budus panaudodami, kad

kiekvienu pasirodžiusį lie-

tuvišką žiedelį tuojaus nugybi-

ti. Iš tikrųjų šaltinių sužino-

jom, jog kuomet rusai įsibrio-

vę Prūsų Lietuvą, jau tuo-

met kai kurie lietuviai, atsi-

dėję peikę nuo vokiečių kvaitilo,

pradėjo svajoti apie Lietuvos

suvienijimą. Klaidėjoje atsi-

buvo susipratusių lietuvių

draugijos susirinkimas. Vo-

kiečiai negalėjo to pakeisti,

bet patys budami rusų replėse

nieko negalėjo padaryti, tad

prikalbojo girtiems rusų ka-

reiviams, jog tai esą maisti-

ninkai ir posėdžius laiko su-

sitarimui prieš rusus. Rusų

kareiviai įsilaužė kambarin-

kuriame atsibuvo lietuvių

draugijos susirinkimas, ir tuo-

darban paleido durtuvus, ke-

lėtą žymių veikėjų ant vietos

nudurdami, kitus mirtinai su-

žeidžiami. Vėliaus bus pas-

kelbtos tų kankinių pravar-

dės.

Paskiausios vokiečių pastan-

gos buvo, kad suerzinti ir su-

kelti Mažosios Lietuvos gy-

ventojus prieš lietuvių tautą.

Tikėjosi savo tikslą atsieks-

i išplatindami kopijas žemlapi-

nių, kurių A. L. Taryba ir L. L.

Biuras parupino, ir kuriame

nurodyta Lietuvos valstijos

rubežiai imant ir Mažąją

Lietuvą. Pasekmės pasirodė

visai priešingos negu, kad vo-

kiečiai tikėjosi susilaukti.

Prūsų lietuviai pabudo prie-

pilno sąjauimo ir jau pradėjo

purtytis jiems antmestose vo-

kiškos skraistėse, širdį prie

Didžiosios Lietuvos nukreip-

dami ir rankas prie Vilniaus

ištiesdami.

Sveikiname jus broliai ir su

dideliu išsigimimu, spaudžiam-

jūsų, vokiškus panečius nume-

tusių, ranką!

Lietuvos reikalai senate.

Jau esame pranešę apie Se-

nato priėmimą senatorius

**reikšdamas, kad ir nuo Vokie-
tijos turėtų būti atskirta, ir
suvienyta Lietuvai turėtų būti
pripažinta pilna nepriklausomybė.**

Atsiminus Senato galę ir

kokią svarbią rolę lošia sena-

torius Lodge, negalima atsi-

džiaugti iš jo pasidarbavimo

milžiniškos svarbos, labai

daug prisidės prie nu-

svėrimo Lietuvos klausimo

taikos kongrese.

Dabar telieka, kad minėtą

rezoliuciją Senatas priimtų.

Žinodami gerai senatorių pra-

SVEIKI, SULAUKE ŠVENTŲ KALEDŲ

ATĖJUS KALĖDOMS

Kaip kas metai, taip ir ši-
met ateiname pas Jumis,
Gerb. "Draugo". Skaitytojai
nešdami Jums pasveikinimą
su Kristaus Gimimo švente su
Kalėdomis. Įkvėpimą pasvei-
kinimui imame iš atgarsių,
pakylančių iš mūsų bažnyčių
ir lietuvių katalikų namų su-
laukus tos taip brangios šven-
tės.

Vienas iš tų atgarsių yra
"Ramybės geros valios žmo-
nėms!" Tad tegu grįžta ra-
mybė į mūsų namus. Toji
ramybė, katra duoda giedrą
mūsų darbuose, kad paskui
butų galima pasidžiaugti tų
darbų vaisiais. Tegus bus ir
gera valia, kuri nepergalima
visokiomis priešgynybomis,
bet ištempia visas savo jėgas
atsiekti kartą pastatytą tik-
slą. Tegus pilnai įsikunija ju-
sų gerieji darbai ir troškimai.
Tegu Jūsų darbams laimina
Dievas Kudikėlis.

Su žodžiais: "Ramybė ge-
ros valios žmonėms!" ištiesia-
me į Jumis, Gerb. Skaitytojai,
ranką ir širdingai veliame:
Linksmų ir laimingų Kalėdų!
Sveikiems sulaukti Naujų Me-
tų! Tegus užtekanti Kucioje
žvaigždė suteikia Jums stip-
rų tikėjimą ir viltį, ir karštą
meilę. Tegus Jums žydi do-
ra ir vienybė!

Laimingų švenčių, Gerb.
Skaitytojai!

Jau kelinti metai seka,
kaip mums prisieina liudnai
paminėti Išganytojo gimimo
šventę, Šventas Kalėdas. Tė-
vyne Lietuva karės vėselia
naikino. Šmet nors jau karė
apistojo, nors jau armos
nebaubia Europos plotuose,
bet mūsų tautai grumojau nau-
ji pavojai. Tėvynei grasi-
na

nauji priešininkai. Jie eina tą
šalį pavergti, gi pačius gy-
ventojas padaryti baudžiau-
ninkais, savo vergais.

Įsivaizduokime, kokią šmet
Kucią turi mūsų broliai ir se-
serys Lietuvoje! Nespėjo vo-
kiečiai iš mūsų šalies pasi-
traukti, kad tuo tarpu į ten
žygiuoja nauji priešininkai,
katrė Lietuvai žadą ne kokią
gerovę, bet naują išnaikinimą
ir vargą.

Bet kelias į šviesą ir laimę
eina per kentėjimus, erkė-
čius ir dyglius. Nekuomet ne-
siduokime pavergti abejonei.
Bet kaip dirbė darbuoklės
turėdami viltį Dievuje, pasi-
tikėdami savo išgerme.

Tad kuomet sulauksite Ku-
čios vakaro, ir kuomet bend-
rai su savo šeimynomis susė-
site aplink stalus, kad pasi-
dalinti Dievo pyragais, tegus
Jūsų mintys praskaitėja, tegus
Jūs ruošiatės apšviesti, gi
širdys pakyla augstyn.

Nes tai artinasi Išganytojo
gimimo šventės paminėjimas.
Paminėjimas gimimo To, Kurs
atnaujino pasaulį, Kurs jam
nurodė šviesuosius kelius,
Kurs sutvėrė Saule, Žemę ir
mus ir viską, ką mes matome
ir ko nematome.

Dievas gema!...
Gema Tas, Kurio ideja mus
visus iškels augstybesna,
Kurs mus sustiprins, ir atgai-
vins, Kurs mums suteiks jėgų
nešti sunkią gyvenimo našą,
gi mūsų širdyse uždegs karš-
tą ugnį.

Jis mus sustiprins... Jis
mums palengvins... Tik visuo-
met bukime geri ir ištikimi
savo Išganytojui.

Tokių tai velijimus priim-
kite nuo mūsų Gerb. Skaity-
tojai.

ŠVENTOJI NAKTIS.

Jau kelios dienos, kaip žmo-
nių minios traukė Betlėjaus
link; pildydami Augusto, Ro-
mos cesorius įsakymą, kad
visi gyventojai eitų užsirašyti,
kiekvienas į savo miestą.
Netik viešbučiai, bet ir priva-
tiniai namai pripildyti atke-
liavusių, ir vis dar atkeliau-
ja. Vakaras artinas, kada
prie Ezero — sumaus Abra-
mo viešbučio sustojo du pake-
leivingu: augstas viduramžių
vyras ir jauna moteriškė, sė-
dinti ant asilo. "Ar čia ne-
galėtumėm gauti vietos per-
nakvoti?" — užklauso keleivis
praeinančio tarno, — "visur
išsekojom ir niekur negavome.
Eisime iš tol ir pavargę". Be-
ėjus pažvelgė į prakilnų ke-
leivio veidą, į nežemiškai ma-
lonės moteriškos akis ir gai-
lestis sukilo jo širdyje link tų
nelaimingų keleivių, neturin-
čių kur prisiglausti. — "Vieš-
butis pilnas", atsakė "bet eisiu
pažūrėti, gal rasiu kokią vie-
tą". Netrukus sugrįžo, praei-
damas nėra. Susirupinęs Juo-
zapas (taip vadinos keleivis)
pasienko į laukus, kur stovėjo
senas sgruvęs rumas, dabar
paverstas į kūtį.

Nuėjus keleiviams, Benėjus
smagiai trisėdė apie namus,
nes pirmutinės žvaigždės jau
sukilo ant dangaus ir žaltis
kas kart vis didinos. Išties
diena skandžiai putės vėjas
tutilo. Užviepatavo gili ty-

la, rodos, visi sutvėrimai lau-
kė ko tai nesupranto dū-
džiai svarbaus. Užbaigęs dar-
bą Benėjus skubiai nubėgo sa-
vo kambarin prisiruosti ke-
sionei pas tėvą ir broli, kurie
netolimuose kalnuose saugojo
kaimenę. Beedamas mąstė
apie didelę, niekad dar nema-
tytą žvaigždę, kuri taip nepa-
prastai žibėjo ir vis ejo į ry-
tų šalį. Taip bemąstant, nei
juste nejuto, kaip daėjo iki tė-
vo šėtos. Už valandos, su
kitais ten esančiais kaimenij
sargais sėdėjo aplink ugnį
šnekučiuodami. Kaip dažnai
atsitikdavo, kalba nukrypo
prie didžiosios žvaigždės ir
ką gi ji reikštų. "Teveli",
prabilo ilgai tylėjęs Benėjus,
"ar dar ilgai lauksime Me-
sijaus?" — "Viešpaties žvaig-
ždės pranašauja, kad laikas
jau arti", atsakė senelis. Ar-
tinosi dvylikta nakties; žvaig-
ždės su didesniu skaištumu
spindėjo; didžioji žvaigždė ei-
nanti į rytus, apsisitojo virš
stainelės, esančios už Betlė-
jaus. Staigiai didelė šviesa
apsupo kalbančius. Erdvė
pasirodė aniolas, kuris pra-
bilo į nusigandusius piemenis.
"Nesibijokit! Štai aprei-
škiau jums didį džiaugsmą,
kurs bus visiems žmo-
nėms. Šiandieną užgimė jums
Išganytojas mieste Dovydo".
Užbaigus pasigirdo aniolų
giedojimas: "Garbė Dievui
augstybėse ir ramybė ant žemės
žmonėms geros valios!"
Girts Dakis.

RAMYBĖS KUNIGAIGSTIS, PASAULIO IŠGELBĖTOJAS SU
SAVO MOTYNA MARIJA IR GLOBĖJU ŠV. JUOZAPU.

KALĖDOS

Už jurių, už marių rytai
Išaušo — pražydo baltai;
Vienmarškė pabudo gamta,
Ziemų grandiniai apkalta.

Ant girių beskleidžias Aušrinė.
Ir šaukia: Esmi Pasistūti —
Taisykite vieškelį Saulei —
Ji visą nušveičius pasaulį!

Tyrasis Šviesos spindulys
Žmonių dūmės apvalys.
Kiekvieno širdis paragaus
Skaistiesių linksmųjų Dangaus!

Jau žvaigždės, gesinamos ryto,
Viena paskui kitą sūvyto:
Iširo nakties viešpatystė,
Jos vieton giedra išsivystė.

Prabangų juodi debesiai
Padangės apmalkė balsai!
Nejaugi... nejaugi dar jų
Bausmė neatvėrė kraują!

Ir jau pamaži — pamaži
Diena užtekėjo graži:
Saulutė, pakėlus akis,
Prabilo šviesos srovėmis:

Sveika, prigimtie numylėta,
Apveizdos ranka užauklėta,
Bangauk — tobulėki ant mano
Beribės erdvės okeano...

Vėl niukso buriai debesų
Ant vėjo fantų išilgų,
Vėl skriaudos, nelaimės, vargai
Išlūgėja skersai — išilgai...

Ak Viešpatie didis — galingas,
Išgirsi maldas gėdulingas!
Tegul jau po Kudikio rankos
Nulūsta — pranašinga patrankos...

M. Gustaitis.

SMULKMENA IŠ NAPOLEONO GYVENIMO.

Vieną sykį prancūzų cieso-
rius, Napoleonas, atvažiuo-
jo teatrą drauge su jaunučiu Ro-
han-Chabot kunigaikščiu de

Leon, kuris prie cesoriaus
tarnavo kaip pažas. Napole-
onas buvo išsiblaškęs, nežin-
rėjo lošime, bet dairėsi į žmo-
nes ir sceną ir į visas teatro
puses. Kunigaikštis nesirū-
pino tuomi, kas buvo ant sce-
nos, buvo užsimastęs ir nulei-
des akis laikė rankas ant ke-
lių, po kailiniais. Cesorius

jau viską apžvelgęs akimis te-
atre, pasilenkė prie pažo ir
ištraukė jo ranką. Rankose
buvo ražančius. Susimaišęs
kunigaikštis, laukė cesoriaus
rustybės, tuo tarpu Napoleo-
nas, nusišypsojęs, tarė malon-
niai: "Padarei man didelį
malonumą. Esi, augštesnis
už tas visas kvailystes, kurios
darosi ant scenos. Turi dra-
sos, išaugsi didelis žmogus.
Atiduodamas pažui ražančių,
cesorius pridėjo: "Kalbėk

ji toliaus: ne klindysiu tau".
Taip Napoleonui padarius nie-
kas daugiaus nei driso užka-
linėti jauną dievobaimingą
kunigaikštį už jo maldingumą
Paskiaus Rohan-Chabot tapo
kuniga. vyskupu Beganšone
ir kardiniu. Jis pragarsėjo
didele savo maldingumu ir
krikščioniškais darbais.

Ir pats Napoleonas prieš
mirsiant vargų ir nelaimių
prisilėgias atvirto prie Dievo
begyvendamas ant Šv. Elenos
salos ir pasimirė kaip atgai-
lanjantis krikščionis.

DIDIEJI VADAI LAZAI KALEA.

Nuo senai jau istorija pa-
stebėjo, kad didieji kariuo-
menų vadai paprastai yra
labai mažai kalbūs. Tai žmo-
nės darbo, bet ne žodžio.

Kuomet rusų generolas Su-
vorovas 1794 metais sudėgino
Varšavos priemiestį Praga,
carienei Katrei II jis pranešė
tą žinią dviejose žodžiuose:
"Ura! Praga". Carienė pilnai
suprato tą pranešimą ir taip
gi trumpai atsakė: "Bravo
maršalui!"

ŽVAIGŽDUTĖ

Ant skliauto dangaus ste-
buklingo, paslaptingo sužibė-
jo skaiti žvaigždutė, sumirgė-
jo savo šviesa ir visas pasaui-
lis užsimastė. Nutilo vaitoji-
mai, skausmai, apdžiuvo blak-
stienos, kiekvieno mintys, pa-
jautimai pakilo prie tos ten
augstai spindančios žvaigždu-
tės...

Aprimo didžiojo miesto už-
sis, nustojo lašėti ratai, vi-
si stengiasi kuogreičiausiai
pasiekti savo butą ir savo ar-
timųjų tarpe pasidžiaugti tos
žvaigždutės šviesa.

Viename augšto namo kam-
barėly parėmęs galvą ant
rankų dūmoja jaunas vaiki-
nas. Visą savo gyvenimą
stengėsi siekti prie augšto ide-
alo, neretai ant savo tako pa-
jūdavo erkėčius, kurie dras-
kė jo jautrią sielą, trukdė jo
darbą; bet jis ejo ir ejo pir-
myn prie savo siekių, augš-
tai iškėlęs savo jauną galvą,
tarp žmonių paniekinimo ir
pašėpimo, ir šiandien atsi-
minas apie savo vargingą ke-
lią liudnai šypso jaunikačio
lupos ir nusimimamas jau api-
ma jo dvasią; bet ten augš-
tai sužibėjo žvaigždė meilės ir
atleidimo ir jaunikačio veid-
das tampa ramesnis. Jis iš-
vydės žvaigždutę atsiminė a-
pie viltį, tikėjimą, ir nauji jau-
smai sukilo jaunikačio sielo-
je.

Navargęs nuo sunkaus nuo-
bodus darbo, plačiais žin-
gnais žingiuoja gatvę, apru-
kęs darbininkas. Be paliovos
jis dirbo užiančioje dirbtuvė-
je, nesykli netekdamas kantry-
bės manė apie užbaigimą sa-
vo gyvenimo, bet kolį tai ne-
paprasta viltis ji gaivino. Jis
turėjo šeimyną, žmoną, kurių
globėja ir auklėtoja buvo.
Šiandieną jis smarkiau žengia,
nejaucia šaltio, nei vargo, nes
ten augštai ant jo galvos žiba
žvaigždė, kuri jam pasakoja,
kad pasaulis tai tik ligalainė
vieta skausmų, yra kitas, dai-
lesnis pasaulis, kur amžinoji
meilė skleidžia begaliniai ma-
lonius spindulius, ir darbinin-
kui krutinėj smagiau plaka šir-
dis ir jįsai supranta, kad toji
žvaigždutė apie laimę jam
šneka ir jam lengviau darosi
ant krutinės.

Graziame kambarij, ant
minkštų kodžių rimo šilkuose
pasirėdžius moteriškė. Jos su-
nykęs veidas pasakoja apie di-
dellus skausmus, apie nelai-
mes, kuriomis buvo priklotas
jos takas. Ji viena, giminė
senai išsis kapuose. Jai liud-
na atsimimus apie prabėgusias
laimingas dienas, ir galva jos
linksta didžiausio skausmo su-
spansta, bet štai į langą pa-
žvelgus pamatė, kad linksmai
susypsojo žvaigždutės spindu-
lis. Moteriškė umi pašoko:

"Ne, negaliu aš nusiminti, ki-
tiems reikia gyventi, kitų aša-
ras nuo veido braukyti",
šnibžda moteriškės lupos ir
greitai apsisvilks plošiumi
bėga ant gatvės ir lankyda-
ma pavargėlius užmiršta apie
savo skausmus. O žvaigždutė
mirga, žiba ir linksmaisiais
spinduliais žaidžia. Ji taką
pravedė ramybei ir nusirami-
nimui.

Klaida išpažinta yra pusiau
atitaisyta.

Bet štai žvaigždutė pradėjo
gesti, jos šviesa nyksta. Gir-
disi bausis ginklų žvangėji-
mas, kranjas liejasi upeliais.
Neapykanta stipresnių ir pa-
lingesnių varo silpnuosius į
plačius laukus ir kardu liepia
žudyti, plėsti, naikinti. Skau-
dys vaitojimai skleidžiasi po
visas šalis. Ir tarp to bausaus
nuožmaus regnio žvaigždutė
gėdulingai slepiasi už pilko
debeselio ir bailiai spinduli-
kai bėgioja tarp rūkų, norė-
dami surasti sau vietą, kur ga-
lima būtų pasėti meilės ir lai-
mės kibirkštį... Girdisi skau-
dys dejavimas... Pamažu, iš-
palengvo slenkta kelios ypatos,
užgirdę vaitojimus skubiai ei-
na ton pusėn ir už valandėlės
nutilsta skaudys balsai ir
žvaigždutė nustebinta veizi iš
po debeselio ir mato. Ant
placio sniegu pridengto lauko
guli sunkiai sužeistų kareivių,
rupestingomis rankomis gedu-
lingos seselės raišioja jų žai-
dar ir paguodos žodžiai šir-
dingai plaukia, ramina ir pri-
duoda vilties tiems, kurie pik-
ty žmonių noru yra išstumti iš
brangių padangių ir... dabar
skausmuose miršta. Dar skais-
čiau sužibėjo žvaigždutė, dar
meiliau sužibėjo jos spinduli-
kai. Jinai išvydo begalinę
žmogaus meilę, atsidavimą ir
nuojaukavimą, kurs eina pas
kui neapykantos, piktadarys-
tės ir nusidėjimo ir stengias
pataisyti jų klaidas.

Ant karės lauko t
kraštelį pūgoms ir š
suauciant susirinko pri-
nutės ugnelės keletas ka-
šildo sušalusias rankas.
Jų aptemę, jausmai t
"Mirtis greičiau apsilan-
— šnibžda pamėlynavę
— Ar ilgai dar mums čia
vargti. O Dieve Visagali
girst, nuramink. Pers-
kentėti — šaukia tyruos
augštai žvaigždė sužib
Viltis sužibėjo nuvargusių
reivių krutinėj. Gal D
jų sauksmus užgirdo ir
jo prisius savo Vienatė.
žmonėms primintų apie
didį užmirstą dalyką.
Paklėjo vienas ž
spindulius ir rum
pasaulio valdono. V
neramiai miega sav
bary. Sapnai nerimi
persekioja, jis girdi
vaitojimus, bet garbė
leidžia prisilenkt prie
sų. Liudnai žiba žvai
spinduliuokai, bet neju
čia ir jis keliauja ten k
giau šilumos, meilės ir
jimo. Jo

STREIKUOJA TORI POLICMONAI.

Toronto, Ont., Kanada.
21.—Policijos komisijonierių
taryba aną dieną prašalino iš
tarnybos 12 vietos policmonų
už organizavimą sąjungon.

Po šito tuojaus sustreikavo
visi — apie 70, policmonų.
Komisijonierių taryba pasiūlė
susitaikymą, pažadėjo perkra-
tyti prašalintų klausimą.

Teciau policmonai tokį pa-
siūlymą atmetė. Sako, tegu
pirmiau taryba sugrąžina tar-
nybą tuos 12 policmonų, te-
gu pažada leisti policmonams
organizuotis, tuomet jie
trauksią streiką. K...

Gerbiamuosius "Draugo" Skaitytojus, Bendradarbius, Platintojus ir visus Prietelius sveikina su Kristaus Gimi- mo švente "Draugo" Redakcija.

KALĖDŲ BALSAI.

Plaukia oro erdvėmis griau-
dingi varpų balsai, sukeldami
žmonių širdyse neišpasakyto
džiaugsmo, vilties jausmus...
varpai gaudžia apie gausios
malonės įsikūnijimą mūsų tar-
pe, apie užėjimą naujos švie-
sos, skaisčios, giedrios ir ma-
lonios, apie išsipildymą di-
džiausio Viešpaties prižadų,
kurio laukė pasaulis tūkstan-
čius metų, ir viltis jo atsiradi-
mo gaivino revieną nuliudusią
sielą. Pranašai vaikštinėda-
mi tarpe žmonių sklaidė kla-
santių atydžiai miniai, kad
ateis laikai linksmumo, kada
žmonėms sužibės skaisčiai kelia-
rodė žvaigždė ir visų širdys
suplaks begaline meile ir iš-
nyks neapykanta, blogi norai.
— vien tik meilė, vienybė tvir-
tais ryšiais apsupa žmonių
esybės ir laimė sužibės jų aky-
se...

Gaudžia varpai garsiai... Jų
aidas plaukia, sklaidžiasi tarp
augstų girių, plaučių laukų,
veržiasi varpų aidas į puikius
rumus ir šiaudinių stogų ap-
dengtas bakažes, žadina visų
irdis, uždeda naujus jausmus,
rakinčius geidimus...

Klausosi varpų gaudimo vi-
są pasaulį: klausosi turčius
arėnuose ramiai se-
tarpe pulko savo sei-
klausosi varguolis šal-
bakužėje rymodamas,
o geidulinosė pasken-
mės, klausosi nusidėję-
niekadėjas ir jų mintys
a nuo šio vargingo gy-
o ir skrenda ten, toli,
ugščiausio sostas pada-
žibintuvais, žvaigždė-
skaisčiai žiba. Pasaulių
lius parėmęs galvą ant
i dūmoja ir mąsto apie
i didžias nedorybes apie
r didesnį vargą ir jo vei-

das iš rustaus ir griausmingo
pasidaro meilus. Atsiminė
Viską matęs, kad žmogus silp-
nas ir nelaimių prispaustas
dažnai peržengia įstatus...
Žmonėms reikia tik doro pa-
vyzdžio, paskatinimo... Siu-
cia Jis savo vienatinį Sūnų
ant žemės, kurs begalinę meilę
parodytų visai žmonijai
kad laimė ne pasaulio nyks-
tanciose turtuose, bet vien
meilėje be krašto be ribų.
Eina Amžinojo Sūnus links-
mas, pildydamas Tėvo palie-
piną ir lupos jo šypsoi.
Varpai gaudžia, dainuoja,
skleidžia linksmus aidus, žmo-
nės skubiai bėga, eina renka-
si į didžiųjų žmonių minią
ir laukia. Suskambėjo varpai
garsiau, sudrebėjo žmonių šir-
dys ir štai augštai ant Dan-
gaus mėlino skliausto suži-
bėjo skaisčiai žvaigždė, kurios
šviesa visų akis lyg kokia
slaptė pridengė ir iš augš-
tybių pasigirdo anielų balsai
apreikiantieji taukiantis
žmonėms, kad Dievo Sūnus
apsirinko sau už buveinę men-
kute kutele ir nuo šios dienos
iš po tos kutele stogo išeis
Tas, Kurs visiems galės lai-
mę suteikti. Džiaugsmingai
suzė minia, lenkia galvas, o
lupos šnibžda: Kristus gimė.
Kristus Pasaulio karalių Ka-
raliaus Sūnus nužengė ant že-
mės. Laimė apsigyveno tar-
pe mūsų. Senai tas buvo, an-
tras tūkstantis metų baigiasi,
o Kristus kas metai apsilanko
į mūsų pasaulį, kas metai šau-
kia žmones prie meilės, gerų
darbų. Kas metai gaudžia
varpai, pranešdami pasauliui
didžias linksmynes, ir kas me-
tai žmonės su nauja viltimi
laukia Kristaus gimimo savo
sieloje ir sulaukė skubinasi
prie mažučio lopšelio, kuris
priklotas šieno ir šiaudų, ap-
šviestas žvakių murgancia

šviesa stovi Dievo namuose
prieš Augščiausiojo sostą.
Kristus gimė — meilė užsi-
liepsnojo.

Nutilsta pasaulio audringų
verpetų šniokštimas, apimsta
geiduliai, pranyksta blogi pa-
jautimai, — žmogus atgimęs
su Kristumi ingija naują sie-
lą ir apsisvelka baltais nekal-
tybės jausmais. Kiekvienas,
kas savo sieloje sutalpė ki-
birkstėlę meilės prie šviesos
ir Tiesos, bauris šiais gal-
vatrukiais prabėgusiais me-
tais savo paklydimų ir, griau-
džiu balsu pritardamas var-
pų gaudimui, siunčia Galybių
Karaliui ir Jo Sūniui dėkin-
gimo, meldimo ir vilties žo-
džius. Bėga amžiai, kartos,
tautos keičiasi, žmonės ieško
naujų tiesų, klaidžioja uka-
nuose, nerimauja, bet sugau-
džia galingas varpo aidas, —
puikybė dingsta, lenkiasi ke-
liai, nes Kristus išnaujo žen-
gia iš augštybių ir tyliu aiškiu
balsu taria: Eikite pas mane,
kurie kenčiate, o aš jus paguo-
siu. Ir siela pasikelia prie
Kristaus žodžių ir apleidžia ją
geismai.

Gaudžia varpai, plaukia it
upės vilnis dienos, metai, am-
žiai ir iš metų į metus apsi-
lanko pas mus meilės nešėjas
— Kristus. Ir šmet už kelių
valandų užgirdę varpų gaudi-
mą pakelkime širdis, nes Am-
žinoji meilė žengia į mūsų sie-
las ir Kristus kudukis tiesia
mums atleidimo, pagundos,
nuraminimo ir santikos ran-
ką. Tegul mūsų širdyse išdi-
la visų metų neapykantos jau-
smas ir sekdami meilės įku-
rėjai tinkamai pagerbkime
Kristaus gimimo šventę —
Kalėdas.

SKAITYKITE "DRAUGA"

Betliejaus Žvaigždė.

Šviesi žvaigždė ant Betliejaus
Signakt užtekojo,
Skubin iš dangaus Aniolai
Garbint Atpirkėją:

Bėgkim ir mes, garbę duokim,
Su Aniolais Jam giedokim:
Gloria in excelsis Deo.

Chorą dangišką išgirde,
Maži piemenėliai
Skubin greitai pažūrėti —
Kas dedas Betliejui;

Bėgkim ir mes, garbę duokim,
Su Aniolais Jam giedokim:
Gloria in excelsis Deo.

Trys karaliai naują žvaigždę
Kaip tik praregėjo,
Su dovanoms sveikint Jėzų
Betliejun skubėjo;

Bėgkim, bėgkim, garbę duokim,
Su Aniolais Jam giedokim:
Gloria in excelsis Deo

Išganytojas pasaulio,
Užgimė šiandieną,
Suvystytas, paguldytas,
Kutelei ant šieno;

Bėgkim, bėgkim, garbę duokim,
Su Aniolais Jam giedokim:
Gloria in excelsis Deo.

Skardupis.

IVAIRUMAI.

RUPINKITĖS VAIKŲ SVEIKATA!

Kambaris, kame gyvena
vaikai, privalo but dažnai
vėdinamas. Kuodaugiausiai
duokite vaikams pieno, kiau-
šinių, žirnių; kuomažiausiai —
saldumynų, sausų bandučių.

Prieš valgi jie privalo nu-
simazgoti rankas.

Cultų teina tarp 8 ir 10
val. vakare; tesikelia tarp 6
ir 7 val. ryte.

Nepavelykite vaikams skai-
tyti bei rašyti prievakaryj,
temstant. Valgydinkite vai-
kus po truputį, bet dažnai.

Maintykite jiems nakčiai
baltinius. Nerėdykite vaikų
per daug šiltais. Dirželiais la-
bai susismaugti kenksminga.

Bateliai vaikų privalo buti
liūsni, žemi.

Vaikai privalo kasdien maz-
goti netik arną ir rankas,
bet ir ausis, kaklą, dantis.

Vonioje maudykite vaikus
nors sykį savaitėje.

Plaukus kirpkite vaikams
trumpai. Ilgų nagų ir gi ne-
pavelykite nešioti.

Nekuomet neduokite, savo
mažukams alaus, degtinės,
juodos kavos, stiprios arbatos.
Valgydinkite vaikus iš atski-
rų sudynų.

Nepavelykite jiems nešioti
sunkių daiktų.

Pratinkite vaikus prie šva-
rumo, tvarkos.

KAS ATSIKITY JIEIGU JURIŲ APAGIA PAKILTŲ.

Profesorius H. M. Barin
tvirtina, kad ištikrųjų Ra-
miųjų jurų dugnas kyla. Tai
esą galima patėmyti prie Ry-
tinių salų: Marquesas ir Ma-
shall.

Profesorius išvaduoja, kas
tuomet atsiiktų, jei iš tikro
Ramiojo vandenyno dugnas
iškiltų.
Ant žemės sausžemio tėra
tik 29 dalis, o jūros ir van-
denynai užima 71 paviršiaus
žemės dalį.

Jėigu tik dvidešimt šešta
dalis pakiltų jurių apacijos, tai
pusę sausžemio paskestų.
Paskėstų Prancija, Prūsija,
Serbija ir beveik visa Rusija.

Ar tas atsiiktų kuomet ar
ne, sunku pasakyti. Tiek yra
žinoma, kad paviršius žemės
keičiasi. Amerikos rytinis
kraštas auga, o Europos va-
karinis pakraštis vis skęsta.

BAŽNYČIA IR MOKSLAS.

Nuo senų laikų bažnyčia rė-
mė mokslą ne vien dvasišką,
bet ir svietiską. Ji pristeigė
daugybės universitetų. Bo-
tanikos daržas Vatikane yra
už visus kitus turtingesnis.
De Rossi sako, kad tas daržas
yra pradėtas 1288 m. Pope-
žius Sixtus V. sutaisė tą pir-
mą botanikos knygyną ir ją
atpausdino. Šis rinkinis laike
revoliucijos metų buvo išmė-
tytas.

Astronomiškai įtaisai ir kiti
dailes dalykai, kuriuos Pope-
žiai Sixtus IV ir Julius II bu-
vo įtaisę, buvo garsingi visoj
pasaulyje.

Nėra jokios gamtos mokslo
šakos, kurioje katalikai nebu-
tų pasižymėję ir Popežiai ne-
butų prisidėję prie jų pakili-
mo.

DANTŲ GYDYMAS GILJO JE SENOVĖJE.

Mes žinome, kad graikai,
egiptėnai ir indusai dar prieš
Kristaus užgimimą buvo gan
gerai susipažinę kaip reikia
dantis gydyti. Bet pasirodo,
kad ir Amerikos gyventojai
taipogi senai jau išsimokė
dantis gydyti. Šiomis dienomis
Kalifornijoje atkastas žmo-
gaus skeletas 200 metų sen-
mo. Tame skelete du dantis
buvo įdėti dirbtiniai (iš a-
menio), o keli užplombiruoti.
Taigi medicinos mokslas yra
jau labai senas.

AUGSTUMAS BANGŲ.

Jurių bangų augstumas pri-
klauso nuo gilumo jurių, nuo
kitų priežasčių. Pietinėje da-
lyje Aprikos kartais bangų
augstumas siekia net 33 met-
rus. Laivai tokiose bangose
nėmomi kaip šapaleliai. Šiau-
rinėje dalyje Atlantiko bangos
nebūna augstesnės 9 metrų, o
Viduržeminišė jūrose jos nei
6 metrų nesiekia.

KUČIA

ampo dviejų gatvių
is stovėdavo mėlina-
aitė, apdriskusi, bet
tik smarkiai sudžiū-
i jau pažinojo tuos
kurie iš jos imdavo
is dienraštį. Kitus ji
davo siulymais, bet
iams emėjams, ypne
užsimiršdavo, ji pri-
o, tardama: "News pa-
".

io pradžioje i tą apie-
sikraustė apysenis, ko-
netų ponas. Jam iš čia
rečiau eiti i jo raštine,
rusią neseniai savo sky-
it-koje apielinkėjo. Jis bu-
vo teisininkas ir drauge vai-
kų labdarybės veikėjas.

Kas žin kodėl jam patiko ta
vargšė mergaitė. Jos prastu-
mai žodžiai: "News paper,
ir" jam rodėsi toki grynai ir
yrus. Kartais jis beveik tyčia
usiduodavo užmirštas dien-
raštį, kad tik ji ištartų tuoda-
odžių, kuriuodų glostyda-
jo sielą. Už tat jis tankiai
duodavo mergaitėi centų-kitų
viršaus.

Ta pati trumputė istorija
atsikartodavo vienaip kas die-
ni per ištisą vasarą, per vi-

sa rudeni ir žiemai praside-
dant.

Panėdelyje prieš Kalėdas
apysenis ponas čio i raštine,
bet melynakės mergaitės ne-
matė. Jis tyčia apsidairė, bet
jos nebuvo. Pasžiūrėjo i laik-
rodį ir matė, kad tas pats lai-
kas kaip visada, o mergaitės
vis-gi nėra.

Pono vardas buvo John Sim-
son. Jis čio be dienraščio i
raštine, bet jautėsi neramus
lyg būtų skriauda kam pa-
darys. "Aš bet-gi ant senatvės
einu zioplyn", mintijo jis
sau. "Na kas ma ta mergai-
tė. Aš niekad neužmiršau jai
užmokėti, nes neimiau be pi-
nigų. O jei ir bučiau užmir-
šęs, tai tiek syk daviau vir-
šaus, kad visi užmiršimai bu-
tų dešimteriopai atlyginti".

Bet kasžin kodėl pono Sim-
sono mintys ir raštineje vis
sukinėjos apie vargšę dien-
raščio pardavinėtoją. "Gal
jį nelaiminga: gal serga, gal
kokioje nelaimėje yra? Vertė-
ti patirti. Bet kaip čia patirsi.
Jug nežinau nei jos vardo nei
adreso, nei ko klausiti". Taip
p. Simsonui nerimstant, sus-
kambėjo telefonas.

Atsiliepė jaunųjų teisėjas,

Simsono draugas, p. McCarty,
prašydamas užėiti i teismą
apie 2-ą valandą po pietų.
P. Simsonas ir taip turėjo ten
reikalų, tai paskirto laiku pri-
buvo.

Teisėjas jau sėdėjo prie sta-
lo. Bet beveik prie laiptų atė-
jusį pasitiko Miss Canneghan,
miesto valdybos atstovė, jau-
nų nusikaltėlių mergaičių glo-
bėja. Ji tarė sveičiui.

Šiandien turime aktyvą atsi-
tikimą. Tamsta žinai, koki ne-
naudri tie lietuviai. Dar nei
dešimties metų neturi ta mer-
gaitė, o jau apsigavė. Tai pir-
matinė, kiek aš žinau, jos va-
gystė. Ją reikia skaudžiai nu-
bausti, kad ant visados atsi-
norėtų to prakeikto meno.

Šiaip maža vagilė virs didele
niekše ir pabaigs gyvastį ant
kartuvių. O p. McCarty neži-
nia delko nori jai dovanoti.
Ta malonė pradžius vargšė.
Aš žinau, kad Tamsta esi iš-
manęs žmogus, myli vaikų a-
teitį ir teisybę. Padaryk Tam-
sta intekmę ant savo draugo,
kad jis nepasiduotų blogos
simpatijos įspūdžiams.

— All right, tarė p. Simso-
nas ir inėjo i teismo svetainę,
kurioje ant suolų sėdėjo kur
nekur keliolika žmonių.

Dar nesuskubo gerai apsi-
žiūrėti, štai teisėjas ir be pa-

šaukiąs — Eni Bainkeis.

Atsistojo ta pati mergaitė,
kuri taip gražiai parduodavo
dienraščius ir taip meilingai
išardavo "News paper, sir".

P. Simsonas pats gerai ne-
žinojo ką jis pajuto. Ar tai
tokis žmonių išvaizdos apgau-
lingumas, ar tai kokia nela-
ba sūkybė, ar kas čia galėtų
buti? Senas teisininkas visai
suko savo lazdele pastatęs ją
ant žemės. Tarpais pasitais-
davo akinius, norėdamas žinoti,
ar tikrai ta pati mergaitė sto-
vi dabar čia teisme.

Tuomet tarp teisėjas tarė:
— Tave sugavo namų sa-
vininkė, kaip tu pavogei de-
šimtį dolierių iš jos maišelio,
kurį ji pasidėjo ties laiptais
ant lango trumpam laikui. Ką
tu gali pasakyti?

Kol teisėjas kalbėjo, mer-
gaitė buvo išbalusi, bet ma-
tomai valdėsi. Ji pradėjo kal-
bėti, norėdama buti kiek ga-
limia ramiausia. Ji tarė.

— Ponas Teisėjau! Aš pa-
dariau nuodėmę. Dievas užsi-
rustinęs ant manęs ir mą la-
bai gaila.

Toliaus mergaitė nebegalėjo
susilaikyti ir emė graudžiai
verkti.

— Kodėl tu taip padarei?
tarė teisėjas.

— Mano tėtė žiemą mirė,

mano mama dirba negauda-
ma pasilsėti. Ji nuolat ser-
ga. Frankis beveik nepaieina,
o Juozukas manęs prašė apsi-
kabines už kaklo, kad nu-
pirkčiau duonos. Aš neturiu
už ką pirkti. Išėjus pama-
čiau, kad ponis Šulcienė pasi-
dėjo pinigų ant lango. Aš
emiau ir pažiūrėjau. Kam
mą reikėjo eiti i pagundą?

Ten buvo penkis dešimtines.
Aš pamistliau, kad ponis Šul-
cienė apseis su keturiomis,
penktą aš jai atiduosiu, kaip
pabaigsiu mokyklą ir darbą
gausiu. Tai aš ir pavogiau.
Nubėgus užmokėjau skolą bu-
čėrnėje ir parnešiau duonos
ir pieno broliukams. Mą gai-
la, kad aš dabar sėdėdama
kalėjime negalėsiu uždirbti
tos dešimtinės ir atiduoti po-
niai Šulcienėi.

Mergaitė užsiėmė veidą
rankutėmis. Ji gailiai tylo-
mis verkė.

— Ponas teisėjau! Aš tu-
riu ką pasakyti, tarė p. Sim-
sonas pakilęs. — Aš pažistu-
ta mergaitę. Aš tikin, kad
ji gryną tiesą pasakė. Jos
pasmerkimas būtų daug di-
desnė skriauda, negu tat, ką
ji padarė. Štai yra 10 dolie-
rių. Aš tikiuosi, kad p. Šul-

cienė atsiims savo skundą, ir
kad mergaitė bus liuosa.

— Aš noriu balso, tarė Miss
Canneghan. Čia yra ne vien
dešimt dolierių. Čia yra va-
gystė. Visuomenė turi ko-
voti, kad prakeikta vagystės
sekle nepasiektų jaunų šir-
džių, kad nepraeitų dovanai
toms, kurios ištisia savo pur-
vinas rankas prie svetimio tur-
to.

— Atsiprašau, tarė p. Sim-
sonas. Kuomet reikia bro-
liai išgelbėti nuo bado mirties,
tuomet nėra vagystės ir ne-
pavirina ta ranka, kuri badą
kenčiančiam kudiikiui parne-
ša duonos ir pieno.

— Ar p. Simson apsiima
globoti šitą kudiikį? — užkla-
sė teisėjas.

— Apsimū, atsakė užklaus-
tasis ir priejo prie mergaitės,
o ji prisiglaudė prie žilagal-
vio senelio.

— Eni Bainkeis esi liuosa,
bet klausyk savo globėjo, —
tarė teisėjas.

Simsonas linksmas išsivedė
mergaitę i teismo.

— Dabar sakyk, vaikeli,

kur tu gyveni? Tarė jisai.

Mergaitė pasakė numerį ir
gatvės vardą. Tat buvo ne-
toli. P. Simsonas norėjo eiti
aplankyti. Mergaitė jį vedė,

atsiprašydama, kad gal ne-
viskas bus tvarkoje.

Mediniais laiptais iš užpa-
kalio namo p. Simsonas mer-
gaitės vedamas užlipo iki pat
palėpės neturtingo Chicago
namo. Iš tos vietos, kur pa-
prastai buvo skalbiniai džia-
jami, buvo padarytas lyg
kambarys. Ten stovėjo ma-
žas surudijęs ir apgedęs ka-
kalyas, ant žemės buvo rupe-
tingai sulopintas šiaudinis, o
ant jo gulėjo susiglaudę du
maži bernaičiai. Juodu buvo
pamėlynavę iš šalčio. Veidai
kai taip buvo išdžiuvę, jog ro-
dėsi, kad vietoje lūpų tik plo-
nas kailis aptrauktas ant dan-
tų.

— Boys, — tarė mergaitė,
— that is mister Simson. He
is very very good. You should
thank him for my acquitance.
Tat reiškia, vaikai, štai po-
nas Simsonas, jis labai labai
geras. Judu turita padėkoti
jam, kad aš tapan paleista.

Sudžiuvę kudiikiai ligonijai
pakilo ir ištisę savo rankeles,
sausas kaip šėivas, tarė links-
mai.

— Mr. Simson, you are as
good as father. We thank you
very much, ty. Ponas Simso-
nai, tamieta esi taip gerai
kaip tėvas. Labai jums

MANO DRAUGĖ.

(Žiūrėk "Dr-go" 266 num.)

Kodel tas Mortos išsvajotas asmuo buvo ano vyriško paveiksle, kas gali išaiškinti? Morta pasitūpiama į mylėjimą; visi jos jaunos širdies viekliai ir visi svajojimai emė kas kartas stipriau rities su tuo išsvajotu asmenim. Matydavo save su juo mažučiam buselyje šiaudų stogu, tai augsuotame ir kristolais blizgančiame rume, tai baidiame karės lauke, kaip gailėtingąją sešerį, saugojančią "ji" sužeistą, tai vėl šviesiame salione skrendančią pasirėmus ant jo peties pasitūsiame valso verpete.

Dažniausia vakarą klaidžiojama po sodą, aplietą balšana mėsenio šviesa, juzdavo, kad "jo" truksta. Atsisėdus altanoj, apaugusioj vynuogiais, atremdavo apsvaigusią galvą į augmens viturus ir, imbedus akis į mėsenio ritulį, regėjo nebutus daiktus: matė "ji" ant šviesaus žirgo, sidabro delija ant pečių užsimetus besileidžiantį šen iš augstųjų, matė, kaip šypsodamas tiesė į ją abi rankas... Paimdavo ją didžiausias silpnumas, primėkdavo akis ir, ištiesęs priekais rankas, laukė... jos lūpų išėjimo, troško antrųjų...

Pašaipos pelėdos juokas buzdavo mergaitę iš svajojimų. Susiėmusi galvą, išbėgdavo Morta iš altanos, karštos ašaros degindavo jos akis.

Mergaitė nekados niekam neįsipasakojo savo sielos ligos. Su kuo gi buvo kalbėtis? Motina su jaunesniąja seserim, peržiūrėdamos naujus madų laikraščius, virškindavo kokio romano turinį. Antroji, užsiėmusi akimis, siuvo savo nuokerių metų pradėtą komžos užgali, snibždėdama novenas ir visicūse šventiesiems suko galvas savo baldavimais visokių nebrūnų dalykų. Brolis dienomis visų dažniausia pagiriodavo, iš kokios kavalerių pramonės sugrįžęs. Taigi Morta tylėję, savin įsitraukusi. Vienatinis to degeneratų giminės gyvenimo įvairumas buvo šeimyninės audros. Šitos pakildavo beveik po kiekvieno

pokylio namie, arba kaimynuose. Iš pokylio Mortos tėvas ir motyna parvažiudavo atskiriai. Ant rytojaus susitikė jie sekėdavos "ponas" ir "ponia", paskui prasidėdavo prikaistojimai: brunietai, rėtinės, blondinės—buvo nepabaigama šneka ir riefenų priežastis. Per visą amžį, kaip atmena Morta, audra baigda vosi abiejų šalių nutarimu, kad nesą ko jiems kitiems amvaržyti gyvenimą, todėl reikią skirties.

Del įvairumo tėvas kartais užsidarydavo gabinete, rašydavo kažką, draskydavo, deindavo; tuo duodavo pačiai suprasti, kad manas baigti gyvenimą.

Del efekto prieš desperatą gulėjo ant stalo protėvio senas pistaliatas. Abudu žinojo, kad pistaliatas visai ne kenksmingas, bet efekto neblaškė. Motina belzdavo į gabeto duris, kurios gal-gale atsidarydavo; tėvas, ligu Komandoro statua, stovėdavo, sunėręs rankas ant krutines ramus, rimtas, šaltas. Motina, pažvelgus į popierį, kur budavo parašyta didelėmis raidėmis: "Mano paskutinė valia", su rikdavo ir ruošdavo alpti; paskui vienas antram iš eilės krizdavo po kojų; laužydavo rankas, draskydavo plankus, dejuodavo, dantis grieždavo, lyg pragaro kankiniai. Galų gale, užsidarydavo duris ir ramybė apimdavo namus...

Antą dieną viešpataudavo santaika viso to žodžio reikšme. Tokiomis dienomis Morta nekeždavo savo tėvų; susitikus su jais, raudonudavo ir, kaip galėdama, lenkdavo jų dvieju.

— Išbėgti iš čia, išbėgti kur nors! — tai budavo vienatinės mergaitės noras. Kur ir kaip, negalėdavo sau išaiškinti. Kad taip atsirastų "jis", ši eity tada, eity nesiklausdama, bet viena — negalėdavo sau Morta įsivaizdinti kelionės. Ligišiol net bažnyčion važiudavo visada su katra teta. Čia buvo nepaprastas moralingumas. Ką sulig mergaitė, tai abudu tėvai laikėsi senos rutinos: iš motinos globos tikėtai į vyro rankas.

Tuo tarpu juokdarys likimas ruošė visai šeimynai netikėtą pramonę.

Stauga mirė Prapuolenių dvaro ingaliotinis urėdas. Da nespėjo pakasti neapverkiamo tarno, kaip nežinomų skolininkų burs, kaip juodvarnių pulkas, suuodęs maitą, sulėkė ir apspito Prapuolenių dvarą.

Tam garsui pasklidus, Mortos brolio draugai, kurie ant žodžio visada duodavo vekselio kruvas pinigų, staigu subruzdo ir, nelaukdami, apskelbė per teismą savo reikalavimus. Pasirodė, kad Prapuolenių dvaro vertė nei pusės skolos nedengė.

Nebuvo ką darą, reikėjo pakeisti gyvenimo būdą: prisiejo paleisti gaują dykaduonių, parduoti žvinginius arklius, karietas ir daug visokių baldų. Tėtos išvažinėjo; svečius nustojo priiminti. Prapuolenių dvaro ponai, nežinia kodel, nustojo ir šeimyninius andras kilnoti: ponas pasilenkė žemyn, ponia metė plaukų raiymą. Nulindimas užviešpatavo visame dvare.

Apie panašius atsitikimus teko Mortai skaityti romanuose. Tenai paprastai pasiaukodavo "nelaimingos šeimynos": duktė arba sumus: duktė tekėdavo už seno kokio turtuolio, arba sumus, vezdavo žydę, turtingo pinigagraibo dukterį, kuri už grapo vardą duodavo pinigų. Ir laimė grįždavo į šeimyną.

Morta iš prigimimo buvo dorą, ir ta mintis, šitos išsigelbėjimo būdos, pasirodė jai bjaurus. Tad ieškojo savo atmintyje kokio kito išskaityto pavyzdžio. Atsiminė: naudingas darbas!.. Apysakoj "Pamenka" patiko jai labai šita tvirta jauna mergelė. Ir kaip tas daktaras buvo ją įsimylėjęs! Ir aš kad bučiau į ją panaši, rasit atsirastų kas mane pamiltų ir tokio amžino draugu taptų visam laikui iki kapo!..

Nuo ko pradėjus tas "darbas"? — emė galvoti Morta. Ir tikrai buvo sumo išgalvoti, nes ką tik paimdavo dirbti, motiną imdavo desperacija: kitąsyk pamatius ją stiklus plaumant laužydavo rankas. — Visa tat nuvarys mane į kapus! — dejuodavo.

Nežinojo Morta, kad atsirado kažikas, kam parpuo jos likimuras ir tiesiog patekau į dangų.

Tuomtarpu inėjo p. Simsonas labai linksmas.

— Children, Mr. Simson is your grandpa. You should love him and obey, tarė motina, tai yra: "Vaikai, p. Simsonas yra jus tėvukas, jus turite jį mylėti ir jo klausyti."

— Jau mes jį mylime, atsakė vaikučiai.

Onutė, priejus prie sėdinčio senelio, paėmė jį už rankos ir prispaudama prie krutinių tarė: — Kokią aš laimingą, kad ir mes kaip kiti vaikai, turime savo mamos tėvelį.

Senukas apsikabino kudių ir pabučiavo. Priebojo ir bernaičiai ir jis juodu taip-gi pabučiavo visa širdim.

— Ar jus žinote, vaikučiai, kaip tat pasidarė, kad mes taip ilgai gyvenome skyrim? — Nežinome, papasakok, tėvukai — atsilepė visi glaudžiančiesi prie senuko.

Jų nabašninkas tėvas jiems tankiai sakydavo pasakų apie Lietuvą; jie tikėjosi, kad dabar tėvukas pasakys ką nors panašiai. Bet motina tarė: — Tėte, mą rodos, nereikia pasakoti tokius daigtus vaikams.

— Kimas: nebuvo tai karalaitis, sidabrine delija apsidengęs, nei mėsenios šviesa apšviestas karališkos gyventojas, bet šio pasaulio tvirta ranka, kuri buvo perlaūžus daug visokių priešingumų, — kieta ranka ne salione lepmta, bet užgrūdėta, nejautri gyvenimo dyglių. Tą ranką ištiesė į Mortą tetą, tikra tėvo sesuo. Atvažiavo ji netikėtai ir tuoj kibo į reikalingą.

— Niekio nauja, galima buvo tikėtis. Ką gi manote dabar?

Šitas klausimas buvo užduotas visai "nelaimingajai šeimynai", aplenkus vieną poną Ernestą, kuris nekenėtė tetos ir visada vengė su ja susitikti. Ji betgi jo nepamiršo.

— Kur gi jus amžinas studijozas? — paklausė.

— Namie — vargšas. Per varšą išiasi. Tos studijos taip

nervus jam išardė, — liudnai deklamuojama motyna.

Ponia Natalija emė baisu juokties.

— Kada jus liausitės save apgaudinėti? Kada sveikai imsite žiūrėti į gyvenimą? Kokios studijos Palestinybės — sakykit! Keistas yra jusų noras amžinai save apgaudinėti! (Pabaiga bus).

ATSKAITA TAUTOS FONDO.

už Lapkričio mėn., 1918 metų.

Iki Lapkr. mėn. Tautos Fondan surinkta	\$153,304.05
Lapkr. 2. Manchester, N. H., 49 sk. aukos	100.00
" 2. Manchester, N. H., 49 sk. mėnes.	29.00
" 13. "Garso" banko rasta (aukos)	11.07
" 13. Chicago, Ill., 31 sk. aukos	216.00
" 13. Chicago, Ill., 31 sk. mėn.	36.50
" 13. Beckeneyer, Ill., 125 sk. mėn.	9.50
" 13. Curtis Bay, Md., 28 sk. mėn.	6.75
" 13. Kewanee, Ill., 45 sk. mėn.	13.25
" 13. Minersville, Pa., 26 sk. aukos L. Dienos	600.00
" 13. Braddock Pa., 89 sk. mėn.	19.25
" 13. Middletown, Conn., Alubickio auka	45.00
" 15. Kalėdų Dovana per "Garso" red.	158.00
" 15. Brooklyn, N. Y., Taikos d. prakabiosė	96.78
" 15. Už vėliavėles "Garso"	36.40
" 15. Brooklyn, N. Y., surinko Povilionis	8.95
" 15. Brooklyn, N. Y., S. L. R. K. A. 134 kp. mėn	1.50
" 15. Maspeth, N. Y., 46 sk. vėl.	6.25
" 15. Brooklyn, N. Y., markės	1.25
" 15. Chicago, Ill., 32 sk. mėn.	27.00
" 15. Chicago, Ill., 32 sk. Kal. D.	41.00
" 15. Binghamton, N. Y., 127 sk., vėl.	1.00
" 15. Binghamton, N. Y., 127 sk., mėn.	9.00
" 15. Gilberton, Pa., 84 sk., mėn.	18.75
" 18. Wilkes Barre, Pa., 71 sk. aukos	117.00
" 18. Union City, Conn., aukos	44.70
" 18. Waterbury, Conn., 40 sk. ženkl.	6.90
" 18. Waterbury, Conn., 40 sk. aukos	218.10
" 18. So. Boston, Mass., 11 sk. aukos	380.91
" 18. Chicago, Ill., Sv. Cecilijos dr-jos auka	10.00
" 18. Chicago, Ill., Sv. Jurgio dr-jos auka	10.00
" 18. Chicago, Ill., 43 sk. mėn.	38.25
" 18. Cleveland, Ohio, 22 sk. mėn.	32.75
" 21. Simsbury, Conn., 133 sk. aukos	180.00
" 21. Shegandoh, Pa., 132 sk. mėn.	9.00
" 21. Chicago, Ill., 43 sk. auka	10.00
" 21. Brooklyn, N. Y., P. Brusoko auka	25.00
" 21. Cicero, Ill., 59 sk. auka	300.00

— O mą rodosi, kad reikia, — atsakė senasis ponas. Jug mints patjos pasistatys tą klausimo. Nežinodamos tikro atsakymo darys spėjiojimą, o tat kenks daugiau negu tiesos žinojimas. Prie to ir mą reikia atlikti bausmę už kalte, kad galėčiau būti visai ramus.

— Nekalbėk, tėveli, apie kalte, tarė duktė priejus prie tėvo. Mą gaila, kad buvau nepaklusni tuose dalykuose, kuriuose galėjau paklausti.

— Pasakyk, tėvukai, ką ketinai, — tarė mažasis Frenkis.

— Gerai, vaikučiai, pasakyk. Jus žinote didįjį teisininką ofisą šale stockyardų. Aš buvau jo savininkas. Tenai dirbo jaunas, teisingas, sumaningas ir darbštus skaitvedys Petras Bindokas. Mą nepatiko jam du daigtai: jis atvirai prisipažindavo esąs lietuvis ir ta lietuystė dar didžiudavo. Mano šeimyna buvo viena iš rimtesniųjų tarp metodistų episkopų, o jis mano dukrelei įbrukdavo visokių knygų apie katalikystę. Aš pajutau tą jo įteką tik tada, kada duktė jau mokėjo lietuviškai ir pasisakė pereisiant į katalikę. Aš jį atstaciau nuo vietos, o duktė man pasisakė, kad ištekesiant už jo.

Aš supykau ir nenorėjau jos matyti. Jgdviejų šilabas buvo lietuvių bažnyčioje ant Town of Lake. Aš nurašiau jiedviem laiška, kad notik palaiminimo neduodu jiedviem, bet dar atsižadau ir giminytės ir parietinės. Nuo to laiko aš niekad judviejų nemaciau. Sep tyniems metams praėjus, aš bandžiau judviejų ieškoti, bet neradau. Ir šiandie teisėjas taip iškreipė tavo, Onutė, pavardę, kad man nei į galvą neparejo, jog tai tėvo pavardė.

— Tai Tamsta, tėvuk, ir dabar dar nebūsi katalikas? — užklauso Onutė.

— Dar ne visai, dukrele. Bet aš jau tikin visa ką taip, kaip ir katalikai. Kunigas Rempė mą žadėjo, kad ryto priims į katalikus; ryt aš eisiu išpažintis, o per Kalėdas prie Komunijos.

— Ir mes eisim per Kalėdas prie Komunijos, tarė visi vaikučiai. — Mama senai žadėdavo, kad mes visi busim katalikai.

Tarnaitė Irena visą Simsono susipykimą su dukterim žinojo, bet ji nustebo patyrusi, kad jos ponas jau pasirengęs tapti kataliku. — Tai ir aš busiu katalike, tarė ji.

P. Simsonas tarė:

21. Baltimorės Md. 6 sk. mėn.	70.
21. Export, Pa., 91 sk. aukos	8.00
21. Export, Pa., 91 sk. vėl.	5.00
21. Indiana Harbor, Ind., auka Poviliausio	30.00
21. Philadelphia, Pa., 21 sk. aukos	500.00
21. Philadelphia, Pa., 21 sk. vėl.	10.00
23. Elizabeth, N. J., 75 sk. mėn.	28.50
23. Binghamton, N. Y., Sv. Mag. dr-jos auka	33.20
23. Newark, N. J., 1 sk. mėn.	101.75
23. Newark, N. J., L. R. K. M. S. 11 kp. auka	26.68
233. Racine, Wis., 79 sk. mėn.	16.25
23. Racine, Wis., 79 sk. vėl.	7.75
23. Racine, Wis., 79 sk. ženkl.	23
23. Cambridge, Mass., 35 sk. aukos	440.2
23. Grands Rapids, Mich., 41 sk. mėn.	21.5
29. Waukegan, Ill., SLRKA. 177 kp. auka	109
29. Paquonock, Conn., 61 sk. aukos	154
29. Cambridge, Mass., 35 sk. aukos	43
29. Chicago, Ill., 23 sk. aukos	103
29. Paquonock, Conn., 61 sk. mėn.	1
29. Bloomfield, Conn., 4 sk., aukos	10
29. Waukegan, Ill., 25 sk. aukos	200.
29. New Philadelphia, Pa., 38 sk. mėn.	14.
29. Kankakee, Ill., 101 sk. aukos	158.
29. Kankakee, Ill., 101 sk. vėliav.	14.2

Viso per lapkritį. \$4,856.3

Kalėdų Fondan \$4,255.86

Lėšų Fondan \$7.50

Mėnesinių 513.00

Viso. \$4,856.

Viso Tautos Fondan įplaukė \$158,160.41.

L. Šimutis, T. F. Sekretorius

Kalėdų Dovanų KRAUTUVĖ

Mūsų krautuvėj pirksite teisingai gvarantuotą tavorą pigiau kai kitar

P. K. Bruchas
3321 S. Halsted St., Chicago

P. Simsonas priejo prie vaikūčių, paglostė juodu. Paskui jis apsidairė kambaryje ir gera jo širdis susispaudė, matydama tokį neturtą. Jis tarė mergaitė:

Jums daug ko reikia. Aš apžiūrėjau ir užsirašysiu. Te tau 5 dolieriai. Bėgk greitai parnešk vaikūčiams valgyt. Pavadyk mamą, kad pareitų.

Nepigiai mergaičiukė linkma išbėgo į miestą, štai bejeinant begalo suvargusį ir vargingai apsidrėžius moterį, kė su menka nesuliu. Rodosi lyg kasininkia našta ją slėgė.

— Sveika, mamytė, tarė vaikūčiai. Štai ponas Simson. Jis labai, labai geras.

Moteriškė buvo nepastebėjusi svečio. Dirstelėjus į jį, ji ištiesė lyg skaudžiai ir neteisingai užgauta. Jai taip bestovint ir nieko netariant senasis ponas su ašaromis prisirišino prie jos ir tarė.

— Margaret, dukrele! Dovanok man mano žiaurumą. Aš neteisingai su tavim apsiėjau. Aš jau ieškojau tavęs, bet negalėjau rasti. Šiandien netikėtai aplinkybės mane čion atvedė.

— Tėve, tėveli! Dovanok man, kad aš tau širdį užda-

viau — tarė moteriškė ir puolė prie svečio.

Turtingas tėvas su vargše dukterim meilingai pasibučiavo.

P. Simsonas nebesurašinėjo daigtų, kuriuos reikėjo nupirkti ir vargingą palepė. Jis tik parsiskubino namo ir senai juodukei šeimyninkei pasakė, kad prirengtų tris kambarius svečiams; vieną moteriškėi, kitą dviem jos sunams ir trečią jos dukteriai.

— Rengdama tuos kambarius teta Irena mintijo, kad ponas ant senatvės kvailą galvą gavų, ketina vesti pačią ir da-gi su trimis vaikais.

Tik štai suskambėjo durių varpelis. Senoji Irena nenoromis nuėjo atidaryti prijausdama, kad tai naujoji viešnia. Per durių langą tarnaitė pamatė apdriskusią moteriškę ir šale jos tris apdriskusius kudukius. — Sveika teta Irena, tarė moteriškė, ar neapėjusi manęs?

— Miss Margaret! Ar tai galimas daiktas? — sušuko sena juodukė tarnaitė. — Kur-gi Tamsta buvai per tą dvyliką metų?

— Neklausinėk Irenute. Mą šiandien nežinau kas darosi. Nežinau, ar sapnuoju ar ištiesybės taip yra, ar nepasijutau

numirus ir tiesiog patekau į dangų.

Tuomtarpu inėjo p. Simsonas labai linksmas.

— Children, Mr. Simson is your grandpa. You should love him and obey, tarė motina, tai yra: "Vaikai, p. Simsonas yra jus tėvukas, jus turite jį mylėti ir jo klausyti."

— Jau mes jį mylime, atsakė vaikučiai.

Onutė, priejus prie sėdinčio senelio, paėmė jį už rankos ir prispaudama prie krutinių tarė: — Kokią aš laimingą, kad ir mes kaip kiti vaikai, turime savo mamos tėvelį.

Senukas apsikabino kudių ir pabučiavo. Priebojo ir bernaičiai ir jis juodu taip-gi pabučiavo visa širdim.

— Ar jus žinote, vaikučiai, kaip tat pasidarė, kad mes taip ilgai gyvenome skyrim? — Nežinome, papasakok, tėvukai — atsilepė visi glaudžiančiesi prie senuko.

Jų nabašninkas tėvas jiems tankiai sakydavo pasakų apie Lietuvą; jie tikėjosi, kad dabar tėvukas pasakys ką nors panašiai. Bet motina tarė: — Tėte, mą rodos, nereikia pasakoti tokius daigtus vaikams.

— O mą rodosi, kad reikia, — atsakė senasis ponas. Jug mints patjos pasistatys tą klausimo. Nežinodamos tikro atsakymo darys spėjiojimą, o tat kenks daugiau negu tiesos žinojimas. Prie to ir mą reikia atlikti bausmę už kalte, kad galėčiau būti visai ramus.

— Nekalbėk, tėveli, apie kalte, tarė duktė priejus prie tėvo. Mą gaila, kad buvau nepaklusni tuose dalykuose, kuriuose galėjau paklausti.

— Pasakyk, tėvukai, ką ketinai, — tarė mažasis Frenkis.

— Gerai, vaikučiai, pasakyk. Jus žinote didįjį teisininką ofisą šale stockyardų. Aš buvau jo savininkas. Tenai dirbo jaunas, teisingas, sumaningas ir darbštus skaitvedys Petras Bindokas. Mą nepatiko jam du daigtai: jis atvirai prisipažindavo esąs lietuvis ir ta lietuystė dar didžiudavo. Mano šeimyna buvo viena iš rimtesniųjų tarp metodistų episkopų, o jis mano dukrelei įbrukdavo visokių knygų apie katalikystę. Aš pajutau tą jo įteką tik tada, kada duktė jau mokėjo lietuviškai ir pasisakė pereisiant į katalikę. Aš jį atstaciau nuo vietos, o duktė man pasisakė, kad ištekesiant už jo.

Aš supykau ir nenorėjau jos matyti. Jgdviejų šilabas buvo lietuvių bažnyčioje ant Town of Lake. Aš nurašiau jiedviem laiška, kad notik palaiminimo neduodu jiedviem, bet dar atsižadau ir giminytės ir parietinės. Nuo to laiko aš niekad judviejų nemaciau. Sep tyniems metams praėjus, aš bandžiau judviejų ieškoti, bet neradau. Ir šiandie teisėjas taip iškreipė tavo, Onutė, pavardę, kad man nei į galvą neparejo, jog tai tėvo pavardė.

— Tai Tamsta, tėvuk, ir dabar dar nebūsi katalikas? — užklauso Onutė.

— Dar ne visai, dukrele. Bet aš jau tikin visa ką taip, kaip ir katalikai. Kunigas Rempė mą žadėjo, kad ryto priims į katalikus; ryt aš eisiu išpažintis, o per Kalėdas prie Komunijos.

— Ir mes eisim per Kalėdas prie Komunijos, tarė visi vaikučiai. — Mama senai žadėdavo, kad mes visi busim katalikai.

Tarnaitė Irena visą Simsono susipykimą su dukterim žinojo, bet ji nustebo patyrusi, kad jos ponas jau pasirengęs tapti kataliku. — Tai ir aš busiu katalike, tarė ji.

P. Simsonas tarė:

— Aš dar vieno daigto išmokau per tuos kelerius metus. Kitados aš niekindavau mažiasias tantes. Dabar aš mylinu lietuvius ir džiaugiuosi, vaikučiai, kad jus mokate lietuviškai.

Kalėdų rytą Simsonas širdyje ir namuose įvyko tat, kas buvo giedota bažnyčioje: "Dievai garbė augstybės, o ant žemės geros valios žinomams ramu".

SUPRAGIETIES SUDEGINO PREZIDENTO KALBAS.

Kamgi senatas neprielankus moterių lygiateisėms.

Washington, gr. 18. — Už vakar čia įvyko nepaprastas reginys. Ties Lafayette stovyla, priešais Baltuosius Rūmus, susirinko apie 300 moterių iš National Women organizacijos ir viešai sudegino prezidento Wilsono kalbų kopijas, kuriose buvo prisimin-ta apie demokratybę ir lygybę.

Moterių demonstracija atlikta su tikslu užprotestuoti prieš senatą, kuris neseniai pasipriešino moterių lygiateisei politikoj ir atmetė tuo tikslu pagamintą pataisymą šalies konstitucijoje.

Vincas Stancikas "Drugo" agenas Town "Drugo" Administracijai galiojo šią savaitę West ir Brighton Parke apla-visus "Drugo" skaity-prenumeratos reikalais. Vienas lietuvis gali jam i-mokėti už dienraštį "Draugo" AD.

Policija demonstrantes teris apsupo ir saugojo užpuolimo žmonių minios, ri visas laikas nerimavo, pagamintą pataisymą šalies konstitucijoje.

AR YRA PRAGARAS?

TIKĖJIMO TIESA APIE PRAGARĄ
ISAISKINTA PAVYZDŽIAIS IS
BAZNYČIOS ISTORIJS.Parašė Kun. Pr. Schoupe,
Is lenkiško vertė Kun. Pel. Martišius.

(Tęsa.)

Mikalojus is Neeos, kalbėdamas apie pragarą, sako, kad ant žemės niekas negali paroti tikrojo pragaro paveikslą. Jisai sako, kad gu iškirsti giriose visus medžius ir sukurti juos į krūvą uždegti, tai toji visa ugnis tik pragarą ugnes kibirkštis.

Vincetas Beauvais 25 savo istorijos knygoje rašo apie vieng atsitikimą is 1690 metų paleistuvia jaunikaitei, gal rintai, o gal tiktai tyčiodamiesi, vienas kitam prisidėjo, ad tasai, kuris is įdvejų pirmiaus numiris, teis pasakyti kitam, kokiame padėjime jis yra mapus grabo. Vienas is įdvejų numiris, ir Viešpats Dievas leido pasirodyti savo draugui. Buvo jisai baisiame padėjime, kentė džiūsiu supulius, kurie degino ji tartum karštas angys ir pylė ji prakaitas. Nusisūstė su pka savo kaktą ir metė prakaito lašą ant 16 rankos, tardamas jam:

— Štai pragaro prakaitas; ta ženkla neosi iki mirsiant.

Tasai pragaro prakaitas sudegino gyvam anką ir perėmė jo kūną neapsakomu skausmu. Jaunikaitis pasinaudojo is to baisaus eršerėjimo ir įstojo į vienuolyną.

Garbus Petras, Kliunijako vienuolyno vyskypsis, pasakoja apie kitą tos pačios rūšies atsitikimą. Vienas mirsiantis užsigynė, isidėjimo ir norėjo numirti be atgailos, aršioo deginamas ir troškimo kankinamas, dide truputį šalto vandens, kad galėtų atsti. Dievas atsizvelgdamas į maldas tu, ie medesi už ta nelaimingą, leido dviem igaro dvasiom pasirodyti jam. Atnešė jam rė, pilną skystimo, ir to skystimo lašą tē ligitui ant rankos, tardamas:

— Štai šaltas vanduo, kurioo atsivėsina garė!

Pragarą skystimas, užtikšes ant ligitio, isdegino jam kūną ir kaulus. Tenantieji matė su pasistebėjimu tą baisų skimą, o drauge ir kaip nusidėjėlis rai-komuos kentejimuose. Jeigu sal-o vanduo taip labai degina, ka galėtų antis vanduo ir liepsnojanti siera? a. Naujorke sudegė Barnumo žv-asai gaisras šiek-tiek buvo panašus paveikslą. Zverynas buvo pilnas i ir kitokių laukinių žvėrių. Visi sudegė gyvi geležinėse kėtkose, ku-ai is įkaitimo buvo pabale. Juo ngr-rstis didinosi, žvėrys labyn ngr-tigrai labiau is kitus buvo įurte-sinto. Su didžiausiu smarkumu šo-ležinių savo kalėjimo pinnę ir kri-sunkus moliu gabalai: pakile vėl is.

Baisus liutų ir tigrų riksmas ir kaukimai, reikiantieji kuodidžian-ma, maišes i krūvą ir darėsi bai-as, panašus i tą, kurioo sukaus pragarę.

butų tose tvirtose geležinėse kėtk-je, bet žmonės ir tai žmonės, ku-t nemirs, bet amžinai gyvens to-tartum ju kūnai butų kietesni už kart butų šoks-toks pragaro pa-s, tiesa, dar neaiškus.

Je, vasario 18 d. 1881 m., Mun-artistai-teplioriai vaidino mas-vo susirinkę daug svečių, o visi de: vieni vienuoliais, kiti kuni-kingais keleiviams, kiti-gi eskū-lizniais su kudiomis ir kanapė-azrukyto eigaros išmetęjū nukrito i vieno is tu, kuris buvo apsi-r-ūzideganciaisais rubais. Tuojau-liepsna. Nelaimingasai, tai pa-o prie savo draugų, ir taip trum-oj visi kudiolietji išmaltoti ru-Dejlika šokių, tartum gyvos-eteke samonės, taip bėgiojo, kad-negalinga buvo jų gebėti: šoka-ity, raitės is skausmo baisiai kau-tydamsi liepsną i visus kambario-ir is tokiu būdu didindami smarve. Tu-etrojetas is jų visai sudegė, jiems sude-nojas devyni numirė baisyse kentej-i, o trylika numėtai i ligitu. Tarp-paskutinių buvo Juozapas Šmertzler-as: amirė toje-pat valandoje, kuomet ren-ndegusi jo kūną pjaustyti. Jo oda at-uo krutinės ir nuo rankų: krito šmo-nutrukstančiais nuo gyvojo kūno, kuris-pat buvo apdegęs. Ne be priežasties ta-entėjimas skaitomas Dievo teisybės bau-kurią nelaimingieji jauni žmonės užsi-ē ant savės didele savo bedievyse ir pa-ryste. Toji mirtis parodė mums kartu-žo paveikslą su dviem tik skirtumais: ne taip skaudi ir kad tėsėsi neilgai.

1881 m. kitas nelaimis atsitiki-

mas pergardino Neeos miestą. Užsidegė miesto teatras. Tame teatre įeinamosios du-ris buvo augstos ir dideliam susispaudime-negalinga buvo per jas greičiau išėiti. 24 ko-dė maldos ir pagelbos, nes kentė labai sunkias

— *Veik, tarė palaimintajai, šitai lova, kurioje aš dabar guliu, kurioje reikia kentėti nepakenčiamos laukios.*

Mačiau tą lovą, rašo palaimintoji, bet ir šiandien apie ją atsimenu perina mane drebulys. Buvo ji prikaltas aštrių ir įkaitintų vi-nių, kurios lindo i kūną. Nabašnikė pridurė, kad kencia tas kancias už savo tingėjimą ir apsilėdimą vienuolyno įstatų pildyme.

— *Be tai dar ne viskas, tarė vėl nabaš-ninkė, drasko mano širdį krutėje, kad pabaui mane už marnuolius priešais perditinius.*

— *mano liejuri da kiminkai už šodžius prie-šais medži ir už lygėjimo neulaikymą. Vien-ko tas viskas tai dar niekuoči, palyginus su kita bausme, kurią Dievas leido man patirti: nors toji bausmė uolgiu tėsėsi, bet man buvo skaudesni už visus kitus kankinimus.*

Palaimintoji troško sužinoti, kokia tai bau-smė buvo.

— *Viešpats Dievas, atsakė sesuo, leido man pamatyti vieną mano atėję giminę, kuri numirė sukaime nusidėjime. Augšciausiojo Teisdario tapo pakeičia i naktiną i praga-rą. Tasi regejimas taip mane išgąsdino ir ut-kančio, kad niekas negali to išiekti.*

Surijus, aprašydamas šventosios Lindvi-nos gyvenimą, sako, kad toji Dievo tarnaitė dvasios pagavime regėjo papulpi. Platus to-sios prapulties krastai papuošti žolynais, bet-pažvelgus i gilumą, is baimės kraujas gislose sustojo vaikščiojės. Buvo girdėti is ten ne-apsakomas klegėsis, baisyus kaukimai, piktō-džiaviniai, poškėjimai, nušimaisi ir tt.—Anio-las sargas pasakė šventajai, kad tai yra pra-keiktųjų vieta, ir kad norėjo bent kiek jai pa-rodyti, kokia kancias jie ten kencia.

— *Nagėlėjan, savo žvilgtelėti ten. Kaip-gi galėjan tai padaryti, kad jau negalėjan iš-keisti tu didžio nusiminimo šauksmų?*

Jeigu prakeiktieji nekęstų pragarę kito-kiu kentejimu, kaip tik ta, kad reiktų jiems ten nesijudinti is vietos, tai jau tasai vienas dalykas būtų jiems nepakenčiamu kankiniu.

Vienas paleistuvis didžurtis bijojo pragarę, bet nedrįso pamesti blogų įpročių nei nusil-panti nusidėjimų per atgailą. Kreipėsi i šv-Liudviną, kuri atsizmėdavo didele kantrybe, ir meldė jos daryti už jį atgailą.

— *Mielai paaukosiu už Tamstą savo ken-tėjimus, atsakė šventoji, jeigu Tamsta sutiksi išgulėti vieną naktį lovoje nesijudindamas, tai yra, nesiversdamas ant kito šono ir nesikeldamas.—Didžurtis sutiko. Atsigulė i lovą, bet vos spejo puvalandis praslinkti, pajuto, kad negerai, ir norėjo pasijudinti. Tuo žygiu su-laukė nepasijudindas: vienok negerumas taip amui augo, kad valandai dar nepraslinkus jam rodėsi ilgiau neiškęsias. Tuokart prare-gėjo. Jeigu, tarė patsai sau, išgulėti nesijudindant per vieną tiktai naktį minkštoje lovoje, toksai kankinimas, tai kas-gi būtų, jeigu lai-kytų mane ugnies lovoje per visus amžius? O as bijausi dabar išsipirkti is tu kentejimų pa-kutos mažuma!*

Šventoji Kristina, mergelė, vadinamoji stebuklingaja, gimė San-Tronde 1150 metuo-se; numirus kėlėsi is numirusių ir gyveno dar 42 metus, kentėdama negirdėtai sunkius kente-jimus už dūšias kenciančias ēščiūje ir už nu-sidėjėlių atsivertimą.

Pergyvenusi jaunystę nekaltybėje, kantry-bėje ir nusizeminime, Kristina numirė 32 savo amžiaus metuose, tai yra 1182 m. Visi jį skaitė šventa. Jos kūną numėsta i Dievo Mo-tinos bažnyčią, nes ten buvo ketinama atlaik-ty už ją gedulingos pamaldos. Ten padėjo jį bažnyčios viduryje atdarame grabe, nes tok-ai buvo paprotys.—Prisirinko daug žmonių, visi meldėsi dievobaimingai, tik štai laikė Aci-nėli Dievo nabašnikė atsikėlė is grabo ir ra-miai sugrįžo su savo seserimi namon.

Tenai, klausinėjama sebrų ir giminių, at-sakė:

— *Man numirus, mano dūšią apsupo aniolai ir nunešė ją i tamsią ir baisyą vietą, kur buvo nesukaikoma daugybė žmonių dūšių. Ten mačiau bausmes ir kankinimus, kurių sunkumo niekas negali išiekti. Tarp kencian-čiųjų patėmijau dangelį savo pažįstamų. Pa-mačius baisyus jų kancias, labai gaila man pa-sidarė. Paklaučiau savo vadovų, kokia tai ya-vieta? Buvau įsitikinusi, kad tai nebuvo pra-garas. Atsakė man, kad tai ēščiūs.*

— *Toliaus parodė man prakeiktųjų kancias: ten taip-pat pamaniau keletą nelaimingųjų, kuriuos kitados pažinojau.*

— *Tuokart aniolai nunešė mane i dangų prieš amžinojo Dievo sostą. Augšciausiasis maloningai pažvelgė i mane. Aš neapsakomai nudžiugau: jaučiau, kad amžinai regėsiu jį. Mano minčiai atsakydamas Augšciausias Vieš-pats tarė man: Taip, mano dukte, amžinai busi su manimi. Bet dabar leidžiu tau išsiriti: ar-ba nuo šio laiko likti laimėje, arba grįžti ant žemės kentėti miriame kune nemiršančiųjų dūšių kancias: tiktai tosios kancios nei kiek nepažeis tavo kūro. Tais kentejimais išgelbė-si is ēšciaus dūšias, kurių kancios taip labai-tave sujudo, o tuomi daug prisidėsi prie gy-*

vųjų atvertimo ir pašventimo. Kuomet pasi-baigs tavo pasiuntinystės laikas, sugrįši čion vėl ir įgysi mano garbę.

— *Tai tati Dievas leido man išsiriti. Nei kiek nedvejojau ir išsiritkau tai, prie ko vertė artimo meilė; o Viešpats Dievas, mato-mai patenkintas mano išsiritimu, liepė atves-ti mane ant žemės.*

Lengva suprasti, kad tai girdėjusieji tapo apimti šventa baime: veizėjo i Kristiną nuste-bę ir drėbėjo atsimindami kancias, kurias reik-kes iskentėti tai šventai mergelei, sugrįžus ant žemės.

Ir tikrai, nuo tos valandos Kristina buvo visai kitoniška, negu prieš mirsiant rodėsi, kad-tai ēšciaus dūšia miriame kune. Josios gyve-nimas buvo viena negirdėtų kentejimų eilė.

Tokie kentejimai stiprino tikėjime daugy-bę tikinčiųjų, kurie veizėjo i juos per 42 metus. Atvertė ji labai daug nusidėjėlių ir pagalias mirė, kad džiaugties išrinktųjų garbe, 1224 m.

Jeigu perima mus drebulys, atsiminus tuos gyvenimo aštrumus, tai ka reikia manyti apie anapus grabo kentejimus? Ten viena kan-cios valanda bus baisesnė už šimtą metų ku-nožniausios atgailos ("Apie Kristaus sekimą" kn. I, 24).

Japonijos istorijoje skaitome apie baisyus kalno Ungen urvus. Tasai kalnas yra netoliese miesto Nagasaki. Labai augstas to kalno vir-sū dalinasi i tris skiautes, tarpe kurių ma-tyti baisyus urvai: kartais kila is jų tartum nai-kinančio vandens liepsnų ir verdančio purvo bangos, o tos skirstydamosi ore savo bjauriu dvokimu gadina orą. Tuosius nasrus skaito Japonijoje pragarą nasrais. Visi žvėrys šalina-si nuo jų su pasibjaurėjimu, ir net paukščiai negali perlekti ties tuo urvu, nors ir augšciau-siai iškiltų. Tironui Bungondono, Ksimabaro kunigaikščiui atėjo i mintį sumesti i tuos ur-vus krikščionis. Kaip-gi baisyus buvo ten krik-ščionių merdėjimas! Mesta juos i tuos urvus ir neleista numirti, nes pirmiaus, negu spejo užtroksti, ištraukta juos is ten ir leista atsik-vepti tyru oru. Tų kentėtojų kūnai, primirke dvokiančio vandens ir sieros, apsipildavo bjauriais rauptais ir tuojaus pavirsdavo viena zaizda, nes visi sąnariai umai pudavo. To-kiame padėjime juos palikdavo ir leisdavo gy-viems suputi.—Ar-gi tokie kankinimai nėra pragaro kancionis?—Ne, tai ką tik jų šešėlis!!

Tasai pats Bungondono, trokšdamas išnai-kinti krikščionybę is Japonijos, išrado negir-dėtus kankinimus. Vieną dieną atvesta pas jį septynis krikščionis, kurie rodėsi nudžiuge, kad gali kentėti del Jezaus vardo. Įsūtės ti-ronis leisti išskisti septynias duobes, įkasti i jas septynis kryžius ir pakabinti ant jų ken-tėtojus; paskui liepė visus jų sąnarius pjauti su aštriomis lendrėmis ir drauge trinti i zaiz-das druską. Tas viskas liepta atlikti visai pa-lengva, taip kad tasai kankinimas tėsėsi per penkėtą dieną. Be to pasinaudota dar vienu bjauriu būdu: gydytojams įsakyta duoti ken-tėtojams gerti pastiprinančio gėrimo, kad pa-ilginti jų kentejimus. Ar tai buvo pragaro kancios. Ne, tai tik pragaro kancijų šešėlis!

Kuomet kalvinai XV šimtelyje įsiveržė i Olandiją, sugavę Maestrikte keletą kunigų Je-zavijų, nutarė kuonožniausiai juos kankinti. Visai juos išniekine, uždėjo jiems ant kaktų apykakles su peiliais ir aštriais dagiais, o ant rankų ir kojų tokius pat dagius, paskui pasodi-no juos ant sėdynių, prikaltų vinimis tokiu būdu, kad vargšai kentėtojai negalėjo nei pa-siremti, nei pasijudinti be naujų baisyų kente-jimų. Pagalios sukūrė apie juos ugnį ir pa-lengva degino.—Kas per kentejimas! Jeigu kankinamieji nesijudino, svilino juos liepsna, o kuomet stengėsi pasijudinti, tuokart draskė dagiai ir pjaustė peiliai. Dievo tarnai su Die-vo malone perkentė tuos visus baisyus kentej-i-mus. Klausiu vėl: ar tai pragaro kancios? Ne, tai tiktai tų kancijų šešėlis!

Is senovės laikų atmename apie tris nuož-nius tironis; jų vardai: Mezena, Akcijolin'as ir Faliaris.

Mezena liepdavo priišti rėtežiais savo au-kas prie lavonų ir palikti priištus, iki dvoki-mas ir puvimas neužtroškindavo gyvų. Akci-jolin'as turėdavo taip baisyus kalėjimus, kad pasmerkietji i juos melsdavo, kaip malonės, kad juos vėlyk papjautų, o nevaryti i tuos ka-lėjimus. Vienok nesuteikdavo jiems tos malo-nės ir su virvėmis įtraukdavo i tuos smirdan-čius urvus, kur gyvus palaidodavo. Faliaris uždarydavo savo aukas i misinginį bulių, po kuriuo sukdavo ugnį, ir taip uždarytus su-degindavo gyvus. Visi tie kankinimai yra bai-sūs, bet jie yra tiktai silpnas paveikslas ir šė-sėlis tų kancijų, kurias kencia pragarę pra-keiktieji.

Pas rymiečius buvo atskira bausmė tėv-žudžiams. Tokį kaltininką įkišdavo i maišą, pilną gyvačių, ir įmesdavo i jurių gelmes. Vienok tai tik silpnas paveikslas tos kancios, kokią turės kentėti tie, kurie panašiai nusidėjo Dievu.

Drebėdami skaitome istorijoje apie baisyus kankinimą Oranijos kunigaikščio Vilhelmo už-mušėjo. Pirmiausia draskė jo kūną geležinė-mis rykštėmis. Spausta i jo kūną aštrus da-gius; paskui deginta i išpalengvo, o kuomet įkaitusia geležimi sudeginta jo rankos, ir pra-(Daugiau bus).

KETURI SPECIALIAKU

MAI ŠIOS DIENOS.
Garsaus Swiss sudėjimo
laikrodis.

Tikras Extra flat moderniški lai-
krodis, 14 karat auksinis turintis 12
Rubies TIKTAI \$10. Labai puikus
sidabrinis, labai reikalingas, užsiu-
ka kas atsimonis dienos, tiktai \$10.
Geriausias laikrodis, kuris puikiai
rodo laika nakti arba tamsume.

Radiant Luminas is nikelo tik-
tai \$6.50. DYKAI labai gražus len-
čiukšlis, gvarantuojamas ant 20 me-
ty su užakymu, jeigu iškirpes pri-
stysi šį pagarsinimą su bile is vieny
is tų trijų laikrodžių. Labai gražus
moteriški branzalietiniai laikrodžiai
visokių rūšių TIKTAI \$6.00.

Jeigu po apalikymui vieno is šių
branzalietų nepatiktų, juos pinigai
bus sugrąžinami atgalios.

B. F. Novelty Co.,
116 Nassau St. Dept. G.
New York, U. S.

Dr. G. M. GLASER

PRAKTIKUOJA 24 METAJ
Gyvenimas ir ofisa
1149 S. Morgan St. Kertė 23 m.
CHICAGO, ILL.
Specialistas
Moteriški, Vyrų ir Vaikų
Talpų, Chorošų Ligų
OFISO VALANDOS:
9 iki 10 ryto, nuo 12 iki 3 po-
pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro
Nedėlios vakaro ofiso uždar-
tas. Telephone Yards 675

MASTER SYSTEM

Mokyklis Kirpimo ir Designing
Vyrų ir Moteriškių Apradėlo
Musų sistema ir ypatingas mokli-
mas padarys juos žinovu i trumpą
laiką.

Mes turime didžiausius ir geriau-
sius kirpimo-designing ir siuvimo
skyrus, kur mes suteiksime prakti-
ke patyrimą, kuomet jus mokysite.

Elektra varomos mašinos mūsų
savimo skryčiuose.

Jūs esate užkvičiami aplankyti ir
paaminti mūsų mokyklą bile laiku-
diena ir vakarais ir gauti specialia-
kai pigią kainą.

Petersons daromos pagal Jūsų me-
tę — bile stailis arba dydis, is bi-
le madų knygos.

MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasacka, Foredomis
118 N. La Salle gat., prieš City Hall
Atsitaikinti ant 4-to augsto.

VYRIŲKŲ DRAPANŲ

BARGENAS
Naufi nesiminti, daryti ant už-
sakymo sutali ir overkoti, var-
tes nuo \$20 iki \$50, dabar per-
aduoja po \$15 ir \$25

Naufi daryti gatavi nuo \$15
iki \$35 sutali ir overkoti nuo
\$7.50 iki \$18.

Piln- pasidirinkimas: kailis pa-
jaukti, "erkoči".

Visai mažai vertoti sutali ir
overkoti vertės nuo \$25 iki
\$35. Dabar \$5 ir augšciau. Keli-
mes nuo \$1.50 iki \$4.50. Valku
suta nuo \$3.50 iki \$7.50. Va-
tams ir Kuponi.

ATDARA KASDIEN
Nedėlionis ir vakarais
8 GORDON
415 S. Wabash St. Chicago, Ill.

SERGĖKITE SAVO AKIS.

Smėtasos guri pritaikinti aktuali
bus patalpinami del Jūsų akty.
Kuomet tu kanti nuo galvos skau-
dajimo, kuomet raudos laisai i krū-
vę, kuomet skaitai ar stvi ar ra-
bai, tai tuomet yra ženklas, kad
reikia Jums akių. Mano 15 metų
patyrimas priduos Jums geriausius
rekomendavimus už priemamą kainą,
net taip žemai net iki \$3.00.

Ugaminimas suteikiamas dviem
JOHN SMETANA
Akty Specialistas
1801 S. Ashland Av. Chicago
Kameras 19-20 gatvė.
5-50c lubos virš Plati'o aptikos
Kameras 14, 15, 16, 17 ir 18.
Tūmykite i mano paruo-
Valandis: nuo 9 val. šlyte iki 1
val vakaro Nedėlios nuo 9 val
ryto iki 12 valandis dieno.

AMERIKOS LE. MOKYKLA

Mokykla: angliškos ir lotvies-
kos kalbų, aritmetikos, kvadrato-
nos, geografijos, typwriting, para-
bos, talisų, šv. Valdytų istorijos,
albos istorijos, geografijos, politi-
kios ekonomijos, filosofijos, dabo-
rystės.

Mokymimo valandos: nuo 9 ryto iki
5 po pietų; vakaro nuo 7.30 iki 9
5500 S. Wabash St. Chicago, Ill.

Lietuviai Amerikoje.

EXTRA.

SPRING VALLEY, ILL.

Nedėlio, gruodžio 22 d. vietos Tautos Fondo skyrius buvo surengęs prakalbą, kurioje Lietuvos laisvės reikalams suaukota 306 dol. Pažymėti reikia, kad tą sumą suaukėjo nedidelis būrelis (apie 30) žmonių. Tai tik pradžia.

Valio springvalietiai! Platusis aprašymas tilps vėliau.

AMSTERDAM, N. Y.

Gruodžio 1 d. išpuolė susirinkimas Tautos Fondo skyriaus. Vietinis klebonas pagarsinęs iš sakyklos ragino žmones prie duosnumo tėvynės labui. Susirinkimas įvyko 1 val., po pietų. Susirinkus žmonėms, tapo pakviestas ir klebonas. Pasibaigus kolektai, mėnesinėms duoklėms, pirmininkas paprašė klebono pasakyti nors keletą žodžių. Kun. Zidanavičius užkvietai reikiai priėmė. Tarp kitko štai kokį kalbetojas panaudojo prilyginimą:

„Ziauriai išrodė mums žiema, kada šaltis viską suspaudžia. Žmonės suspausti šalčio — jaučiasi lig sustingę, lyg kokias rečiau suvaržyti.

Visai kitonišką išpuolį daro ant žmogaus pavasaris, kada giedroji saulutė pradeda kaitinti, kada sniegas ir ledai tirpsta, kada sprogti pradeda medžiai, kada gryžta iš tolimų kraštų nulyti paukšteliai, lizdelius pradeda pinti auklėjimui savo vaikelį.

Žiemos laikas, tai laikas mūsų belaisvės, mūsų politiko gyvenimo, nes mūsų priešų lyg didžiojo žiemos šalčio suvaržyti tapome beveik bejėgiai.

Bet štai žiema jau pasibaigė. Laisvės saulutė ir mums užteko. Rodosi pavasaris. Su pavasariu gryžta mūsų tautai nauja gyvybė! Mūsų politiškas gyvenimas, mūsų tauta, mūsų pramonė, mūsų viltis pradeda sprogti. Ne trukas pasirodys lapeliai, pumpūreliai ir kytėlių žiedai.

Lietuva kelsi iš numirusių! It pavasari paukšteliai, taip beabėjo, Lietuvos sunai ir dukters trauks iš visų pusių į tėvynę, idant ten lizdelius pinti ateinančioms savo kartoms! Ir užkukuos pramonės gegutė, ir uždains žemdirbys vieversėlis, ir užgiedos lakstutė spauda, ragindama visus prie darbštumo.

Kaip pavasary šalės oras stabdo išsivystimą visko gamtoje, taip ir šaltis širdys liepvų stabdys išsivystimą pavasario tėvynėje.

Negali pavasary ilgai stovėti sniegas ir ledai, jei šviečia giedri saulutė, jeigu šiltas lietukas kaskart ant žemės iš debesų krinta.

Negalės neišsivystyti mūsų tėvynėje pavasaris politiško gyvenimo, jeigu širdyse mūsų degs prie tėvynės kuokarės čiausia lietus panaikins ledus, visokias klintis, priešingas atgavimui pilnos mūsų tėvynės nepriegulmybės!

Leikraščiai rašo, kad mums reikš 500 tūkstančių dolerių. Tai suma išrodo didelę, bet suvokiant su skaitliu čia esančių lietuvių, tai yra niekas.

ra 500,000 žmonių, tai tik kiekvienam išpultų duoti vos po dolierį. Jeigu mūs yra tik 250,000, tai tik išpultų mokėti po 2 dol. Tą sumą mes galėtume į pusvalandį sumesti. Vargas mums, kad mes iškreikė, kad kiekvieno negalima rasti. Tai-gi del tos priežasties mės, kurie esame, sutvarkyti, kurie gerai suprantame dalykų stovį, turime aukuoti daug daugiau.”

Prakalba padarė didelį įspūdį, nes neperėjo ir pusvalandis kaip tapo sumesta apie 1,200 dol. Po namus surinkta suvėrs 800 dol. Ant ferų suvėrs 1,300 dol., tai-gi turime jau viso tėvynės labui daugiau kaip 3,200 dol. Tikimės padaryti nors iki 5000 dol.

Pagal skaitlio žmonių (yra apie 1000 dirbančių) dar neatsirado Amerikoj kolonijai, kuri „subityty“ amsterdamičius. Jeigu toks duosnumas būtų chiegiečių, tai anie patys be kitų kolonijų turėtų surinkti ir tai lengvai apie porą šimtų tūkstančių dolerių, jeigu ne daugiau.

Chiegiečiai ir kitos kolonijos nepasiduokite mažuteliui amsterdamiui!

CICERO, ILL.

Iš sąjungiečių veikimo.

Mot. Są-gos 2 kp. priešmetinis susirinkimas atsituvo gruodžio 8 d., bažnytinėje svetainėje. Susirinkime platini aplalibėta rengiamas vartinis sausio 1 d., 1919 m. Pasirodė, kad komisija, savo užduotį pilnai atliko. Bus sušauktas veikalas „Ne mirtis, bet pinigai“. Prie to dar bus ir muzikalių šmotelų, kaip tai: dainelių, solo smuiko, pijano ir k. t. Geistina, kad ir kitų kolonijų sąjungietės atsilankytų.

Raginta narės, skaitlingai lankyti vakarinius kursus, kurie atsibuna kiekvieną ketvirtadienį, bažnytinėje svetainėje ir atsivesti savo pažįstamas. Kursai visoms dykai. Apsvarsčius bėgančius kuopos reikalus buvo perskaitytas laiškas — atsisaukimas iš vietinio Tautos Fondo skyriaus, kuriame renginama prisidėti prie Laisvės Savaitės. Ar manote sąjungietės šį atsisaukimą atmetę? Ne. Gal niekam kitam tiek daug neapleisti tėvynės laisvę, kaip moterims. Jos tiki, kad Lietuvos laisvę, suteiks ir joms lygias tiesas ir tada labiaus galės parodyti meilę savo tėvynei.

Susirinkime aukėjo sekančios: S. Laurinaitienė 10 dol. Po 5 dol.: V. Globaitė, B. Balčiūnienė, B. Polubinskienė, K. Račkienė 4 dol.

Po 2 dol.: Kun. Vaičiūnas, E. Sirinienė, O. Narsutienė, A. Laiškonienė.

Po 1 dol.: J. Balčiūnė, M. Dozerienė, A. Zansonienė, O. Meveikienė, B. Liutkienė, K. Lazdauskienė, M. Jasienė, O.

Siūsiene, B. Vaišnorienė, E. Čekanauskienė. Smulkių auksų 5 dol. Iš kasos 8 dol. Viso 70 dol.

A. Jakaičiūtė įgaliota įteikti auką per Laisvės Savaitės vakarą. Kaip minėjau, jog susirinkimas buvo priešmetinis, taigi tapo rinkta valdyba ateinančioms metams. Reikalaujanti susirinkimai pirmininkas pasliko ta pati, ty. A. Jakaičiūtė, pagl. — O. Siūsiene, ir rašt. — B. Polubinskienė, fin. rašt. — B. Jurgailaitė, išd. — O. Laiškonienė, išd. glob. — M. Meironienė ir E. Čekanauskienė, maršalka J. Balčiūnienė, korespondentė B. Balčiūnienė. Linksmutė.

AA, ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU. AA labai ilgai per 3 metus, nuolat būjęs pilveis buvo. Dėpėja, nevairinimas pilveio, nusilpnėjimas. Kraujo, inkstų, nervų ir abiejais epikū nusiūtimis viso kūno, ir būvau rūsioje vilnos kad begvenau. Visur ieškojau sau pasveikos, nesigalėjau viešoje Amerikoje ir už rubelį, bet niekur negavau savo sveikatos pagelbos. Bet kada pareikalavau Salutarą vaistą, Bitterio, Kraujo valytoją, Nervatono, inkstų ir Reumatismo gydymo, tai po savaitės mano gyvybės pradėjo mato pilvas atsigaun, stiprėti, gerai dirbti Kraujas išvalė. Nervai em stipriai dirbti. Inkstai atsigaavo. Reumatizmas pranyko, deglitas nebebuvo po krūtine. Vidurių rėžimas išnyko po užkandim vietoje. Biegiu 3 mėnesių ilgadauau kas savaitę po butelį Salutarą, Bitterio, ir po 3 mėn savo pavalkėle pažvelgiau toki džiūntum kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuosi smagiai ir sau linkmuos ir 1000 sykų dėkoju Salutarui mylietai gyvybei ir lietuviams savo draugams ir patarėjams su tokiu atsidavimu patarė nuolatini krepšius prie Salutaras.

SALUTARAS CHEMICAL INSTITUTION J. Balčiūnas, Prof. 1701 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone Canal 5417.

Bell System

Kuomet telefono šniurelis dagauna dregnumo, tuomet telefonas ant trumpo laiko sugenda.

Visuomet reikia žiūrėti, kad telefono šniureris nedasilietų vandens palieto ant deskos arba nebutų padėtas ant šlapios vietos arba iškūstas į atramentą; nedėkite telefoną arti šlapio lietsargio arba nepalikite prie atdaro lango, kur lietus gali užlyti.

CHICAGO TELEPHONE COMPANY

NAPALEONAS

Pasakė, kad „karinomenė juda ant skilvio“.

Jeigu karinomenė aprupinta valgyti ir soti, ji gali eiti pirmyn ir būti pilnam mūšin prisiėmęsi. Jis šitą ir suprato. Šita karė buvo 1812 metuose, kada jis čjo priešais Rusiją. Jis bėjęs dviejų metų paliko sumuštas, suarėstas ir pasigestas ant šalies Sv. Elenos.

Det svarbiu šia tas, kad nežinint ant savo jaunystės (jis tada teturėjo vos 30 metų) jis jau tada suprato kokių svarbių rolę lošia skilvis.

Skilvis pėrvirškina valgi ir visą madingą maistą paverčia į kraują, kuris duoda mums epėkas ir gal, labai aiškų kad maisto virškinimas turi būti normališkas ir reguliškasis, sykiu su užkietėjimu skilvio genda taipgi ir kraujas, o tas gamina liudnius pasekmes.

Visiems žinoma, kad panašiuose atsitikimuose nieko nelaukiant reikia suvalgyti tris saldinius Partol, kuri valo kraują ir išvalo skilvį. Delto dėžutį Partolus reikia visados namie turėti po ranka.

Dėžutė kainuoja tik 1 dol. ir gauti ji galima ypatingai arba per paštą.

APTEKA PARTOSA, 160 Second Ave., New York, N. Y., Dept. L 4.

Siūsiene, B. Vaišnorienė, E. Čekanauskienė. Smulkių auksų 5 dol. Iš kasos 8 dol. Viso 70 dol.

A. Jakaičiūtė įgaliota įteikti auką per Laisvės Savaitės vakarą. Kaip minėjau, jog susirinkimas buvo priešmetinis, taigi tapo rinkta valdyba ateinančioms metams. Reikalaujanti susirinkimai pirmininkas pasliko ta pati, ty. A. Jakaičiūtė, pagl. — O. Siūsiene, ir rašt. — B. Polubinskienė, fin. rašt. — B. Jurgailaitė, išd. — O. Laiškonienė, išd. glob. — M. Meironienė ir E. Čekanauskienė, maršalka J. Balčiūnienė, korespondentė B. Balčiūnienė. Linksmutė.

Siūsiene, B. Vaišnorienė, E. Čekanauskienė. Smulkių auksų 5 dol. Iš kasos 8 dol. Viso 70 dol.

A. Jakaičiūtė įgaliota įteikti auką per Laisvės Savaitės vakarą. Kaip minėjau, jog susirinkimas buvo priešmetinis, taigi tapo rinkta valdyba ateinančioms metams. Reikalaujanti susirinkimai pirmininkas pasliko ta pati, ty. A. Jakaičiūtė, pagl. — O. Siūsiene, ir rašt. — B. Polubinskienė, fin. rašt. — B. Jurgailaitė, išd. — O. Laiškonienė, išd. glob. — M. Meironienė ir E. Čekanauskienė, maršalka J. Balčiūnienė, korespondentė B. Balčiūnienė. Linksmutė.

Siūsiene, B. Vaišnorienė, E. Čekanauskienė. Smulkių auksų 5 dol. Iš kasos 8 dol. Viso 70 dol.

Siūsiene, B. Vaišnorienė, E. Čekanauskienė. Smulkių auksų 5 dol. Iš kasos 8 dol. Viso 70 dol.

ANT PARDAVIMO BARGENAS

puikus murinis namas ant 3 pagyvenimų, randas atneša į mėnesį be krantuvės \$85.00. Namas yra esantį ir elektrika, arti lietuvių bažnyčios Rosslande. AS išmainingiau ant namo del pagyvenimo bešoro. Norint daugiau informacijų kreipkitės sekanti adresu:

T. M. Jogiminas, 11212 Michigan Ave., Roseland, Ill. Telefonas Pullman 429.

EATONIC

FOR YOUR STOMACH'S SAKE

Po valgiu neduokite, kad geriausią valstas tavo skilviui yra EATONIC. Pralaima visus nesaugumus svėriminio, o tas reikia, kad reikia pamąstyti vieną. Tarduodamas pas visus aptiekorius.

DR. LEO AWOTIN Gydymojo Chemijos. 1620 So. Halsted St., Chicago. Kainos HETUVEIKAI, IARVAKAI ir RAKŠTAKAI. Valandos: 10-12 ryto, 6-8 vakarų. Tel. Canal 426.

Telefonas: McKimley 5764
Dr. A. K. RUTKAUSKAS GYD. VISOKEJAS LIGAS. 3457 South Western Boulevard Kampas W. 35-tes Garsas

A. A. SLAKIS Lietuvos Advokatas LAWYER. Office: 18-ty lubų — Kambaris 1503 Associated Bldg. 19 So. LaSalle St. Chicago, Ill. Telefonas Randolph 2595. Užminko ir Pėnykų valas rals nuo 7 iki 9 val. 2355 So. Halsted Street, Tel. Yards 5492

Telefonas Pullman 60
DR. W. A. MAJOR GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. Office: 11719 Michigan Ave. Adygos 3:30 iki 9 ryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakarų. Nedėliomis nuo 10 iki 11 ryto.

Stocks ir Bonds Perkami ir Pardodami veiklios darbas. Andrews & Co. 165 So. La Salle St., Chicago 1000 w

Dr. M. Stupnicki 3109 S. Morgan Street CHICAGO, ILLINOIS. Valandos: 8 iki 11 ryto; 5 po pietų iki 8 vak. Nedėli. Telefonas Yards 5923.

Tel. Drovers 7043
Dr. C. Z. Vezelis LIETUVIS DENTISTAS. Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis pagal sutarimą. 4719 SO. ASHLAND AVENUE arti 47-tes Gatvės.

MES PERKAM LIBERTY BONDS UŽ CASH. 4517 SO. ASHLAND AVE.

DIDELĖ LIETUVIO KRAUTUVĖ

Užlaikau didelį pasirinkimą

LAIKRODĖLIŲ, ZIEDŲ, BRANZALETŲ IR KITOKIŲ AUKSINIŲ DAIKTŲ

Kainos ant tavorų pas mane nėra pabrangintos, nes tavoras nupirktas tada, kada buvo pigūs laikai

VISUS GERIAMUS VIENGEKŲS UŽPRAŠOME PIRKTI KALEDŲ DOVYNAS PAS LIETUVIŲ O UŽTIKRINAM. KAD GAUSITE TEISINGĄ TAVORĄ UŽ SAVO PINIGUS.

GRAFONOLA-G. Šitas grafonolas yra daugiausiai reikalaujamas kaip instrumentas muzikos košnam bute Amerikoniškos šeimos. Užlaiko savyje tvirtą ir gryną balsą, išduodantį tikrą artisto balsą, tokį koks buvo jam dainuojant arba kalbant. Jis vidurinė amerikija yra tvirta ir pagerinta pagal naujausio išdirbimo. KAINA \$95.00.

KITŲ GRAMOFONŲ KAINOS NVO \$10.00 IKI \$250.00.

GRAFONOLA-A Columbia Grafonolas augščiau parodyta am pakeičioto yra pigiausia kamoje. Columbia jos šidrių instrumentų. Turi aiškų ir švelnų balsą ir grafiną 10 ir 12 colius rekordus. KAINA \$20.00.

LAIKRODĖLIŲ SKYRUS. Moteriški bronziniai laikrodėlių ir visokių kitų daiktų, yra labai didelis pasirinkimas. Taipgi ir vyriški visokios rūšies ir įvairių kainų.

Gramafonas padarytas sulys naujausios metodais, išduoda aiškų balsą, grafiną garsų visokius rekordus. Išgrajina 2 rekordus vienu užskimu, padarytas labai drutai. Specialiai nužeminta kaina su dubeltvais rekordais ir 360 adatų, \$18.50 su prisutimais.

AUKSINIAI ZIEDAI su puikiais akmenais, geriausios rūšies, labai didelis pasirinkimas.

Geriausieji Lietuviški Rekordai

Zemias surašyti rekordai patiks kiekvienam ir tikrai manysite kada jų namuose dainuoja p. M. Petrasukas, p-nai Gizauskai, p. S. Simkus, Dr. Vincas Kudirka ir kiti žymūs artistai.

Kiekvienas rekordas grąjina ant abiejų pusių, ty. dvi dainas. Kaina

85c už kiekvieną

IDAINAVO MIKAS PETRAUSKAS TENORAS.

E 3548—Suktimis. Valia, Valuše (iš Operos „Senapiūtė“).
E 3796—Bernuotė Nevaliok. Eišin manai pasakyti.
E 3649—Pirindinė. Senai Žmonės.
E 3623—Kū Tuo Salitindis.
E 3623—Ilgū, ilgu man ant Svieto. Mano Skarbas. Valcūs.
E 3797—Jau kad Aš Augau, Šis nedėlele.
E 3840—Ant Kalno Karkiai em-bavo. Šis Naktelę per Naktelę.
E 3841—Atėjo Žiemelė. Vai, kad Aš Išjojav.
E 2356—Lietuva, Tėvyne mūsų. Tyliai Nemundis teka.
E 2355—Darbininkų Marselietė. Sukelkime kovą.
E 2392—Sveiki Broliai Dainininkai. Ko Laidi Svetelau.
E 2393—Saulėle Raudona. Jojav Dieną.
E 2391—Tė, Sūneli. Šis Naktelę. (Dzūkiska daina).

IDAINAVO MARE KARCZIUTE, SOPRANO.

E 3625—Miklas ušia. Sudiev Lietuva.
E 3812—Sveika Marija, ir Ave Marija.

Katalogas Knygų, Rekordų, Gramafonų, Aukštinų daiktų visiems ant pardavavimo pasijunciamie visokius tavorus prisutimams i kitus miestus už prisutimą niko nerokojame.

3343 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

IDAINAVO MARE IR JONAS ČEZAUSKAI.

E 5190—Trje berniukai. Vakarinė daina.
E 3244—Skambančios Stygos. Tumanas motinėlė.
E 2191—Ant marių krantelio, Saulė tekėjo.
E 2245—Gimtinė šalis. Sunku gyventi.
E 2192—Giedu dainelę. Gegužinės daina.
E 2291—Plaukia sau leivėlis. Lopšinė.

IDAINAVO ST. SIMKAUS CHORAS.

E 2205—Ant Tėvelio Dvaro, ir Nesigraudink, Mergelė.
E 2206—Bijūnėli Žalias, ir Vaidavau Dieną.

IDAINAVO A. KVEDARAS, BARITONAS.

E 2223—Pamylėjau vakar (Liaudies daina). Draugė. Penka-mazurka.
E 2224—Mano laivas, daina. I sveikata, maršas, Orkestras.

ARMONIKA SOLO IR D.

E 2651—Vilnietis maršas. mazurka.
E 2652—Rasvinių polka. K valcas.
E 3316—Stumbriškių polka. guko kozakas.
E 3316—Polka nuo Rodos. rusiška polka.
E 2580—Salies grožybė. Zuvinių valcas.
E 2581—Grazioji polka. Pav rytas, polka.
E 2582—Kainų augstumas, v. Kariškas maršas.
E 2597—Klumpakojis. Kokit polka.
E 3795—Kur vėjav pūcia. Esu i bingus vyras.
E 2705—Visur linksmas. Šok i E 4021—Victoria, Mazurka cas. Lihbio. Įgrajib. nety Benas.
E 2860—Vilpėlis Valcas ir Ma mielas. Polka. Dr. Kudirka.

MONOLOGAI.

E 1245—Veltas Ne Doba.
E 1170—Kur Būkne Sam. Baltus su Antam.
E 1249—Mano Pūvis ir A E 2342—Suvajus ir po I Erelia, maršas.
E 2243—Ant Vienes Galve

Dr. M. Stupnicki

3109 S. Morgan Street CHICAGO, ILLINOIS. Valandos: 8 iki 11 ryto; 5 po pietų iki 8 vak. Nedėli. Telefonas Yards 5923.

Dr. C. Z. Vezelis

LIETUVIS DENTISTAS. Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis pagal sutarimą. 4719 SO. ASHLAND AVENUE arti 47-tes Gatvės.

MES PERKAM LIBERTY BONDS

UŽ CASH. 4517 SO. ASHLAND AVE.

JOSEPH C. WOLON

Lietuvis Advokatas 30 SO. LA SALLE STREET. Gyvenimo Tel. Humboldt 97. Vakaris 2311 W. 22nd Street. Tel. Rockwall 1999. CHICAGO, ILL.

Dr. A. A. ROTH.

Stoma gydymojo ir chirurgo. Specializacija Moteriskų Vengyva. Valky ir vengy chorošų tūru. Mias: 3324 So. Halsted St., Chicago. Telefonas Drovers 9693. VALANDOS: 10-11 ryto 2-3 po pietų. 7-8 vak. Nedėliomis 10-12 p.

LIBERTY BONDS

Jei jus pinceriti esate parduoti, mes mokame N. Y. Exchange kainas, be komisio. Bondsus galima siųsti regis- EDWARD P. GARRETY CO. Bankers. 105 So. La Salle St. Aduara Nedėliom 10-12 p.

DR. M. HERZA

IS RUSIJOS. Gera! Lietuviams žinoma metų kaip patyres gydytojas ir AKŠIŠEIS. Ofisas ir Laboratorija: 18th St., netoli Pisk St. VALANDOS: Nuo 10-11 ir 6-8 vakaris. Tel. Canal 3110. GYVENIMAS 5412 S. Halsted Street. VALANDOS: 8-9 ryto tikrai.

DR. P. ŽILVITIS

DANTARIS. CHIRURGAS. 5315 South Halsted Gate CHICAGO, ILL.

PERVIRŠIUS
\$25.000.00

PERVIRŠIUS
\$25.000.00

Banko Turtas Jau Siekia
\$1.172.560.13

Kovo 3, 1917 (atidarymo dienos) ..	\$ 16,754.95
Rugpjūčio 4, 1917 ..	288,556.89
Gruodžio 31, 1917 ..	410,661.63
Liepos 2, 1918 ..	600,079.07
Lapkričio 2, 1918 ..	765,523.56
Gruodžio 3, 1918 ..	875,109.06
Visas turtais siekia ..	\$1,172,560.05

*Banko Valdyba ir Direktoriai
linki visiems kostumeriam ir
šiai lietuvam laimingų ir
linksmų Kalėdų švenčių.*

Universal State Bank

3252 So. Halsted St., Chicago, Illinois

BANKO VALANDOS: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų. Šabatoj nuo 9 val. ryto iki 12 pietų. Užrašai ir Šabato vakarais iki 8:30 valandos.

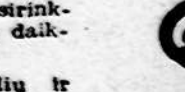
KALĖDŲ DOVANŲ Didelis Išpardavimas

aukšinių daiktų krautuvė yra puikiai iš-
laikusi seną West Sida, kur raliai su pasirink-
ta tik norisit iš aukšinių bei sidabrinų dak-
kaių tai:

Ziedų, deimantų, laikrodžių ir
įvairių kitokių daiktų; taip, kad
katras aukso daiktą prašysit, tai
tas aukso daiktą ir gausit; Jūsų
nebūs aukso, tai mes pinigų su
grąžinsim.

Taipgi parduodu 5 šlokeius, 1 seifą, 3 volt
us, ir kitokių daiktų galite gauti pirkti an
uolė išpardavimui. Katras ir nematot pir-
ket visoki atleikt pažūrėti, kaip mes pigiai
parduame.

Mes ir *kinius priskiriam prie visokių akių

Peter A. Miller
Diamonds, Watches and up-to-date Jewelry
Graduate Optician
128 W. 22nd St., Chicago, Ill.

128 W. 22nd St., Chicago, Ill.

United States Food Administration License No 98881

BANKS' The Best COFFEE 32 a lb. 27c

RIKAUSIS TESTAS 38c	Elekčių Svietas Labai geras po 32c	0000A Geriausias Bankas sulyginu su bent, kokia, 1/2 svaru 14c	DAIRIS SVIETAS 53c
--	---	---	---

ST. SIDE 1430 Blue Island av. 1510 W. Madison st. NORTH

Chicago av.	1217 S. Halsted st.		440 W. Division
Elmhurst av.	1812 S. Halsted st.		730 W. North
Elmhurst av.	1815 W. 12th st.		3640 Lawrence
Elmhurst av.	3103 W. 23rd st.		4415 N. Clark
North av.	2830 W. Northman st.		2804 Lawrence
		SOUTH SIDE	
		3605 Westworth av.	
		3437 S. Halsted st.	
		6730 S. Ashland av.	